

EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 19.10.2011
KOM(2011) 658 endelig

2011/0300 (COD)

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

**om retningslinjer for den transeuropæiske energiinfrastruktur og om ophævelse af
beslutning nr. 1364/2006/EF**

(EØS-relevant tekst)

{SEK(2011) 1233 endelig}

{SEK(2011) 1234 endelig}

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUNDEN FOR FORSLAGET

Begrundelse og formål

Hvis Unionens centrale energipolitiske mål om konkurrenceevne, bæredygtighed og forsyningssikkerhed skal opfyldes, skal der gøres en stor indsats for at modernisere og udvide den europæiske energiinfrastruktur og sammenkoble nettene på tværs af grænserne.

Kommissionens meddelelse om energiinfrastrukturprioriteter for 2020 og derefter¹, som blev vedtaget den 17. november 2010, opfordrede derfor til en ny strategi for EU's energiinfrastruktur for at samordne og optimere netudviklingen for hele kontinentet. Meddelelsen bekræftede navnlig, at det er nødvendigt med en grundig revision af den nuværende strategi og finansieringsrammen for de transeuropæiske energinet (TEN-E).

Den nye strategi er afgørende for at iværksætte energisolidariteten mellem medlemsstaterne, fuldende det indre marked og tilslutte isolerede regioner, og for at der findes alternative forsynings- og transmissionsruter og energikilder, at vedvarende energi videreudvikles og konkurrere med traditionelle energikilder, som fremhævet af Det Europæiske Råd den 4. februar 2011.

Den 29. juni 2011 vedtog Kommissionen meddelelsen "Et budget for Europa 2020" om den næste flerårige finansielle ramme (2014-2020)². Deri foreslås oprettelsen af Connecting Europe-faciliteten, der skal fremme færdiggørelsen af prioriteret infrastruktur inden for energi og transport og digital infrastruktur via en enkelt fond på 40 mia. EUR, hvoraf 9,1 mia. EUR er afsat til energi³.

Nærværende forslag fastsætter regler for den rettidige udvikling og interoperabilitet for de transeuropæiske net på energiområdet for at nå de energipolitiske mål i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, dvs. at sikre et fungerende indre marked for energi, sikre forsyningssikkerheden i Unionen, fremme energieffektivitet og udvikling af nye og vedvarende energiformer og at fremme sammenkoblingen af energinet.

Mere specifikt tager denne forordning sigte på en fuld integration af det indre marked for energi, herunder ved at sikre, at ingen medlemsstat er isoleret fra det europæiske net, og bidrager til bæredygtig udvikling og miljøbeskyttelse ved at gøre EU i stand til at nå målet om 20 % reduktion af udledningen af drivhusgasser⁴, 20 % forøgelse af energieffektiviteten og 20 % vedvarende energi i det endelige energiforbrug i 2020, samtidig med at forsyningssikkerheden og solidariteten mellem medlemsstaterne sikres.

Ved at forfølge disse mål vil forslaget endvidere bidrage til en intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst og have positiv virkning for hele Den Europæiske Union for så vidt angår konkurrenceevne og økonomisk, social og territorial samhørighed.

¹ KOM(2010) 677.

² KOM (2011) 500/Del I endelig og KOM (2011) 500/Del II endelig (Politikker).

³ Alle beløb i 2011-priser.

⁴ 30 %, hvis de rette betingelser er til stede.

Med dette mål for øje fastlægger dette initiativ derfor - for perioden frem til 2020 og derefter - et begrænset antal prioriterede transeuropæiske korridorer og områder, der omfatter el- og gasnet samt olie- og kuldioxidtransportinfrastruktur, hvor der er størst behov for en EU-indsats. Derefter søges disse prioriteter gennemført ved at:

- strømline tilladelsesprocedurerne for at opnå en væsentlig kortere varighed for projekter af fælles interesse og øge offentlighedens deltagelse og accept i forbindelse med gennemførelsen af sådanne projekter
- lette reguleringen af projekter af fælles interesse på el- og gasområdet ved at fordele omkostningerne ud fra de opnåede positive virkninger og sikre, at tilladte afkast stemmer overens med risiciene
- sikre gennemførelsen af projekter af fælles interesse ved at tilvejebringe den nødvendige markedsbaserede og direkte finansielle EU-støtte. Hvad angår sidstnævnte, udgør forslaget grundlaget for, om projekter af fælles interesse kan anses for støtteberettigede og modtage finansiell EU-støtte fra Connecting Europe-faciliteten, for hvilken der foreligger et særskilt forslag til retsakt.

Forslaget er en strategisk prioritet i Kommissionens arbejdsprogram for 2011.

Generel baggrund

Opgaven med at sammenkoble EU's energinfrastruktur og tilpasse den til nye behov er væsentlig, hastende og berører alle energisektorer.

Elnettene skal opgraderes og moderniseres for at imødekomme den voksende efterspørgsel efter elektricitet, der skyldes en omfattende ændring i den overordnede energiværdikæde og energimikset. Nettet skal også hurtigst muligt udbygges og opgraderes, herunder også med "elmotorveje" for at fremme markedsintegrationen og fastholde de aktuelle systemsikkerhedsniveauer, men især for at transportere og balancere elektricitet fra vedvarende energikilder, som forventes mere end fordoblet i årene 2007-2020. Samtidig vil det ikke være muligt at nå EU's 2020-mål for energieffektivitet og energi fra vedvarende energikilder uden mere innovative og intelligente net på både transmissions- og distributionsniveauet, navnlig ved hjælp af informations- og kommunikationsteknologier.

Hvis der er sikkerhed for forsyningerne, vil naturgas fortsat indtage en central plads i EU's energimiks i de kommende årtier og få større og større betydning som backup-brændsel for varierende elproduktion. På mellemlangt sigt vil udtømningen af egne konventionelle naturgasressourcer nødvendiggøre yderligere diversificerede importører. Gasnettene skal være endnu mere fleksible, og der er behov for dobbeltrettede rørledninger, større lagerkapacitet og fleksible forsyninger, herunder flydende naturgas (LNG) og komprimeret naturgas (CNG).

På baggrund af oliens rolle i energimikset i de kommende årtier er det af strategisk betydning at opretholde uafbrudte råolieleverancer til EU's indlandsstater i det centrale Østeuropa, som i øjeblikket kun har begrænsede forsyningsruter.

Endelig vil teknologier til opsamling og geologisk lagring af CO₂ (CCS) kunne nedbringe CO₂-emissionerne markant, selv om der fortsat benyttes fossile brændsler, der også i de næste årtier vil udgøre en vigtig kilde til elproduktion. Den fremtidige udvikling af et grænseoverskridende kuldioxidtransportnet forudsætter, at der på europæisk plan træffes foranstaltninger nu vedrørende infrastrukturplanlægning og -udvikling.

I sin rapport til Rådet⁵ (energiministrene) i juni 2011 anslog Kommissionen det samlede behov for investeringer i energiinfrastrukturer af europæisk betydning frem til 2020 til ca. 200 mia. EUR, heraf:

- ca. 140 mia. EUR til højspændingstransmissionssystemer til elektricitet, både på land og offshore, lagerkapacitet og applikationer til intelligente net på transmissions- og distributionsniveau
- ca. 70 mia. EUR til højtryksrørledninger til transmission af gas (ind i EU og mellem EU-medlemsstater), lagerkapacitet, terminaler til flydende/komprimeret naturgas (LNG/CNG) og infrastruktur til dobbeltrettet transmission
- ca. 2,5 mia. EUR til kuldioxidtransportinfrastruktur.

Investeringsvoluminet for perioden 2011 frem til 2020 vil stige med 30 % for gas og op til 100 % for elektricitet i forhold til de nuværende niveauer. Denne hastende investeringsopgave skelner klart mellem energiinfrastrukturer og infrastrukturer i andre sektorer, da energinet er en forudsætning for at nå 2020-målene for energi og klima og de langsigtede klimamål.

De vigtigste af de identificerede hindringer, som ved et status quo-scenarie vil forhindre disse investeringer eller forsinke dem langt ud over 2020-fristen, er problemer i forbindelse med tilladelsesprocedurer (langvarige og ineffektive procedurer for udstedelse af tilladelser og modstand i befolkningen), regulering (rammerne er ikke gearet til at omsætte europæiske infrastrukturprioriteter) og finansiering (aktørernes begrænsede finansielle kapacitet, mangel på tilpassede finansieringsinstrumenter og på tilstrækkelig støtte).

Gældende bestemmelser

TEN-E-rammerne er udviklet og formet i 1990'erne med vedtagelsen af en serie TEN-E-retningslinjer og den tilhørende finansieringsforordning. 2006-retningslinjerne for transeuropæiske net på energiområdet⁶ omfattede en liste over ca. 550 projekter, der er berettigede til fællesskabsstøtte i følgende tre kategorier: Projekter af europæisk interesse (42 i alt); prioriterede projekter og projekter af fælles interesse. Disse projekter dækker kun el- og gasinfrastruktur. Rapporten om gennemførelsen af TEN-E i perioden 2007-2009⁷, som blev offentliggjort i april 2010, konkluderede, at selv om strategien yder et positivt bidrag til udvalgte projekter ved at give dem større politisk synlighed, så er den for ufokuseret, ikke fleksibel nok og mangler en top-down-tilgang, som kan udfylde de udpegede infrastrukturhuller.

I TEN-finansforordningen⁸, som blev vedtaget den 20. juni 2007, er der fastsat betingelser for samfinansiering af TEN-E-projekter med et budget for perioden 2007-2013 på 155 mio. EUR. TEN-E-programmets finansielle ressourcer og rammer har dog vist sig at være utilstrækkelige i lyset af skiftet til et kulstoffattigt energisystem og den tilhørende omfattende videreudvikling af og investeringer i energiinfrastrukturer i de kommende år (begrænset budget og ingen risikobegrænsningsinstrumenter, ingen finansiering uden for EU, utilstrækkelige synergier med andre EU-midler).

⁵ SEK(2011)755.

⁶ Beslutning nr. 1364/2006/EF.

⁷ KOM(2010) 203 og SEK(2010) 505.

⁸ Forordning (EF) nr. 680/2007.

Det europæiske genopretningsprogram for energiområdet⁹, som blev opstillet i forbindelse med den økonomiske og finansielle krise, har for første gang afsat et betydeligt engangsbeløb (ca. 3,85 mia. EUR) til et begrænset antal støtteberettigede projekter inden for elektricitets- og gasinfrastrukturer, offshore-vindkraft og CCS-demonstrationsprojekter.

Overensstemmelse med andre EU-politikker og -mål

Dette initiativ er forankret i Europa 2020-strategien for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst¹⁰, der placerer energiinfrastrukturer i forreste række som led i flagskibsinitiativet "Et ressourceeffektivt Europa". Strategien understregede behovet for hurtigst muligt at opgradere Europas net til et europæisk "intelligent supernet", som kobler hele kontinentet sammen, navnlig med sigte på at integrere energi fra vedvarende energikilder. De udpegede prioriteter og de foranstaltninger, der foreslås i dette initiativ med hensyn til tilladelsesprocedurer, regulering og finansiering er helt i tråd med disse mål.

Forslaget tager sigte på at erstatte de nuværende retningslinjer for TEN-E og udgør en logisk pakke med Connecting Europe-faciliteten, der skal erstatte den nuværende TEN-finansieringsforordning.

Dette initiativ er også et afgørende bidrag til en omkostningseffektiv opnåelse af de to bindende mål på 20 % energi fra vedvarende energikilder og 20 %¹¹ nedbringelse af drivhusgasemissionerne frem til 2020 og sigter mod at følge den tilgang, der er beskrevet i Kommissionens meddelelse om en køreplan for overgangen til en konkurrencedygtig lavkulstoføkonomi i 2050, og EU 's langsigtede mål om en 80-95 % reduktion i drivhusgasemissionerne frem til 2050 i forhold til 1990-niveauerne¹².

Forslaget integrerer de gældende miljøbeskyttelseskrav i en energiinfrastruktursammenhæng i overensstemmelse med artikel 11 i TEUF.

2. RESULTATER AF HØRINGER AF INTERESSEREDE PARTER OG KONSEKVENSANALYSE

Høringer, dataindsamling og ekspertrådgivning

Dette forslag er udarbejdet på grundlag af en bred vifte af indlæg, som medlemsstaterne og interesserede parter har bidraget med ved forskellige lejligheder (konferencer på højt niveau, workshops, undersøgelser), herunder to offentlige høringer om tilladelsesprocedurer og brugen af projektoptioner i forbindelse med infrastrukturprojekter¹³. Virkningerne af de forskellige politiske løsningsmodeller er analyseret i to konsekvensanalyser, der er gennemført i 2010 og 2011, og som bygger på resultaterne af forskellige modeller og talrige undersøgelser, hvoraf tre specifikt havde til opgave at undersøge investeringsbehov, tilladelsesprocedurer og finansieringsproblemer. Begge konsekvensanalyser undersøgte løsningsmulighedernes økonomiske, sociale og miljømæssige virkninger, under hensyntagen til subsidiaritetsprincippet og proportionalitetsprincippet.

⁹ Forordning (EF) nr. 663/2009.

¹⁰ KOM(2010) 2020.

¹¹ 30 %, hvis de rette betingelser er til stede.

¹² KOM (2011) 112 i kombination med SEK (2011) 288.

¹³ Se punkt 1.2.1 i den ledsagende konsekvensanalyse.

Konsekvensanalyse

Den første konsekvensanalyse i 2010 var fokuseret på anvendelsesområdet for det nye initiativ (omfattede energisektorer), dets koncept for fastlæggelse af prioriteter og udvælgelse af projekter af fælles interesse, formen af regional koordinering og samarbejde og generelle principper for tilladelsesprocedurer.

Med udgangspunkt i denne første analyse foretages der i 2011-konsekvensanalysen en meget grundigere gennemgang af de politiske løsningsmodeller for tilladelsesprocedurer og offentlig høring, regulering og finansiering, der skal gælde for projekter af fælles interesse, som udvælges med henblik på at omsætte de tidligere udpegede infrastrukturprioriteter. For hver af de forskellige identificerede hindringer vurderes det, om der findes effektive og omkostningseffektive løsninger.

Tilladelsesprocedurer og offentlig høring

I analysen sammenlignes tre muligheder: Indførelse af en fælles interesse-ordning; regler for tilrettelæggelse og varighed af tilladelsesproceduren, herunder navnlig en "one-stop shop" og en tidsfrist; og en kombination af de to nævnte muligheder.

For så vidt angår foranstaltninger i forbindelse med habitatdirektivet, forventes virkningerne af fælles europæisk interesse-ordningen på den lokale flora og fauna kun at være relevante for en meget lille gruppe projekter af fælles interesse, der er udpeget som eventuelt værende i strid med Natura 2000-områder, men som dog er af afgørende betydning for opfyldelsen af de energi- og klimapolitiske mål.

Den samlede virkning af den sidstnævnte løsningsmodel anses for at være den mest positive, da den indebærer en rettidig færdiggørelse af næsten alle de nødvendige projekter af fælles interesse inden 2020, hvis der gennemføres passende regulerings- og finansieringsforanstaltninger. De miljømæssige virkninger, de sociale virkninger for beskæftigelsen og de økonomiske virkninger for BNP forventes at blive stærkere med denne løsningsmodel, da alle projekter af fælles interesse vil blive færdiggjort og der vil være betydelige administrative besparelser.

Regulering

I analysen sammenlignes tre muligheder: Grænseoverskridende omkostningsfordeling, investeringsincitamenter, og en kombination af de to nævnte muligheder.

Analysen viser, at der både er brug for en forudgående ordning for grænseoverskridende omkostningsfordeling og incitamenter, der står i rimeligt forhold til de risici, som projektiværksætteren påtager sig, for at sikre gennemførelsen af projekter af fælles interesse, som anses for tvivlsomme med hensyn til bæredygtighed. Deres samlede økonomiske, sociale og miljømæssige virkninger er store og positive.

Finansiering

Med henblik på at vurdere hele viften af mulige foranstaltninger for udviklingen af infrastrukturen gennemgår analysen også fire finansieringsmuligheder, selv om deres omsætning til politiske foranstaltninger vil finde sted på CEF-niveau (CEF = den fælles europæiske referenceramme): brugen af risikodelingsinstrumenter (herunder projektobligationer og garantistillelser); brug af risikokapitalinstrumenter (herunder

erhvervelse af kapitalandele); brug af tilskud til at støtte projektundersøgelser og konstruktion; og en kombination af tilskud, risikodelings- og risikokapitalinstrumenter.

Den sidste løsningsmodel har den mest positive samlede virkning, da den kumulerer de positive virkninger af enkelte valgmuligheder og skaber et fleksibelt sæt af markedsbaserede instrumenter og direkte finansiel støtte, der kan give synergier og effektivitetsgevinster ved at tilbyde den mest omkostningseffektive løsning for specifikke projektrisici. Denne løsningsmulighed afspejler også de foreslåede foranstaltninger under Connecting Europe-faciliteten.

3. FORSLAGETS JURIDISKE INDHOLD

Resumé af forslaget

Den foreslåede forordning prioriterer 12 strategiske transeuropæiske energi- og infrastrukturkorridorer og -områder. Den fastsætter regler for, hvordan der inden for et sæt definerede energiinfrastrukturkategorier udpeges projekter af fælles interesse, som er nødvendige for at gennemføre disse prioriteter. Med dette mål for øje indeholder den bl.a. en udvælgelsesprocedure, der bygger på regionale ekspertgrupper og en rådgivende rolle for Agenturet for Samarbejde mellem Energimyndigheder (ACER) på el- og gasområdet, og Kommissionen træffer så den endelige afgørelse om en EU-liste over projekter af fælles interesse, som ajourføres hvert andet år. De regionale ekspertgrupper og Agenturet for Samarbejde mellem Energimyndigheder er betroet overvågningen og evalueringen af gennemførelsen af projekter af fælles interesse. Kommissionen kan udpege EU-koordinatorer for projekter af fælles interesse, som er i vanskeligheder.

Forslaget indfører en fælles interesse-ordning for projekter af særlig interesse, som pålægger én kompetent national myndighed i hver medlemsstat et særligt ansvar for at samordne og overvåge tilladelsesproceduren for projekter af fælles interesse, og fastlægger mindstekrav til gennemsigtighed og offentlighedens deltagelse foruden at fastsætte den maksimalt tilladte varighed af tilladelsesproceduren. Forslaget præciserer også, at projekter af fælles interesse kan gennemføres under bestemte forhold på grund af "bydende nødvendigt hensyn til væsentlige samfundsinteresser", jf. direktiv 92/43/EF og 2000/60/EF. Disse foranstaltninger er forholdsmæssige, da de tilsigter et minimum af tilpasning af de nationale administrative procedurer, der er nødvendige for at lette gennemførelsen af de - for størstedelens vedkommende - grænseoverskridende projekter af fælles interesse. Medlemsstaterne kan frit udforme deres særlige interne procedurer i overensstemmelse med deres nationale retssystemer for at opfylde kravene i denne forordning.

Den foreslåede forordning indeholder metoder og en proces til udarbejdelse af en harmoniseret cost-benefit-analyse for energisystemet som helhed for el- og gasprojekter af fælles interesse. På grundlag af denne metode får de nationale tilsynsmyndigheder og ACER ansvaret for at fordele omkostningerne på tværs af grænserne for el- og gasprojekter af fælles interesse i overensstemmelse med fordelene i de medlemsstater, der direkte eller indirekte berøres af disse projekter af fælles interesse. De nationale reguleringsmyndigheder opfordres også til ved hjælp af nettaksterne at sørge for passende incitament for gennemførelsen af projekter af fælles interesse, som af gode grunde er behæftet med større risici.

Endelig fastsætter forordningen betingelserne for, hvornår projekter af fælles interesse kan modtage finansiel EU-støtte fra Connecting Europe-faciliteten, både til undersøgelser (alle

projekter af fælles interesse undtagen projekter i oliesektoren) og til anlægsarbejder (alle projekter af fælles interesse inden for intelligente net og kuldioxidsektoren og projekter i el- og gassektoren, som opfylder visse betingelser, herunder især at der er truffet en afgørelse om en grænseoverskridende omkostningsfordeling).

Retsgrundlaget

Retsgrundlaget for dette forslag er artikel 172, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde. Ifølge artikel 171, stk. 1, "skal Unionen opstille et sæt retningslinjer omfattende mål og prioriteter samt hovedlinjerne i de aktioner, der påtænkes gennemført for transeuropæiske net; i disse retningslinjer fastlægges projekter af fælles interesse". Artikel 172 præciserer, at retningslinjerne og andre foranstaltninger, der er omhandlet i artikel 171, stk. 1, vedtages i henhold til den fælles beslutningsprocedure.

Subsidiaritetsprincippet

Subsidiaritetsprincippet finder anvendelse på forslaget, idet energipolitik ikke hører under Unionens enekompetence. Energitransmissionsinfrastruktur har en transeuropæisk eller i det mindste en grænseoverskridende karakter eller virkning. Regulering på medlemsstatsniveau er ikke egnet, og det enkelte lands myndigheder har ikke kompetence til at behandle disse infrastrukturer som helhed. Set fra et økonomisk synspunkt opnås en bedre udvikling af energinettet, når det planlægges ud fra et europæisk perspektiv, som både inddrager indsatsen på EU-niveau og medlemsstatsniveau, samtidig med at de respektive beføjelser respekteres. Den foreslåede forordning respekterer således subsidiaritetsprincippet.

Proportionalitetsprincippet og valg af juridisk reguleringsmiddel

Forslaget går ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå de tilstræbte mål, når man tager de energi- og klimapolitiske mål, som er vedtaget på EU-plan, og de hindringer, der findes for at udvikle fyldestgørende energiinfrastruktur, i betragtning. Den valgte retsakt er en forordning, der gælder umiddelbart og er bindende i alle enkeltheder. En sådan foranstaltning er nødvendig for at sikre rettidig gennemførelse af energiinfrastrukturprioriteterne inden 2020.

Især opstillingen af rammer for tilladelsesproceduren med kompetente myndigheder på nationalt plan og klare tidsfrister, inden for hvilke tilladelsesproceduren kan gennemføres i henhold til det enkelte lands omstændigheder, står i et rimeligt forhold til målet om at fremskynde tilladelsesproceduren.

4. VIRKNING FOR BUDGETTET

Alle budgetmæssige virkninger af dette forslag er anført i finansieringsoversigten til forslaget om en forordning om oprettelsen af Connecting Europe-faciliteten.

5. FAKULTATIVE ELEMENTER

Ophævelse af gældende lovgivning

Vedtagelsen af forslaget vil føre til ophævelse af beslutning nr. 1364/2006/EF pr. 1. januar 2014. Dette vil dog ikke berøre fortsættelsen eller ændring af Kommissionens finansielle støtte, der ydes på grundlag af indkaldelser af forslag, der er iværksat under den nuværende

TEN-finansieringsforordning for projekter, der er omfattet af nærværende forordning, eller for TEN-E projekter, der modtager støtte via strukturfondene.

Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS)

Forslaget omhandler et emne omfattet af EØS-aftalen og bør derfor finde anvendelse herpå.

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

**om retningslinjer for den transeuropæiske energiinfrastruktur og om ophævelse af
beslutning nr. 1364/2006/EF**

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —
under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 172,
under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen
efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,
under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg¹⁴,
under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget¹⁵,
under henvisning til den almindelige lovgivningsprocedure og
ud fra følgende betragtninger:

- (1) Den 26. marts 2010 godkendte Det Europæiske Råd Kommissionens forslag om at iværksætte en ny strategi, "Europa 2020"-strategien. Et af de prioriterede områder i Europa 2020-strategien¹⁶ er bæredygtig vækst, som skal opnås ved at fremme en mere ressourceeffektiv, mere miljøvenlig og mere konkurrencedygtig økonomi. Strategien placerede energiinfrastrukturer i forreste række som led i flagskibsinitiativet "Et ressourceeffektivt Europa" og understregede behovet for hurtigst muligt at opgradere Europas net og sammenkoble dem til et kontinentalt net, navnlig for at kunne integrere energi fra vedvarende energikilder.
- (2) Kommissionens meddelelse "Prioriteringer på energiinfrastrukturområdet for 2020 og derefter - en plan for et integreret europæisk energinet"¹⁷ fulgt af Rådets konklusioner (transport, telekommunikation og energi) af 28. februar 2011 og Europa-Parlamentets resolution af 6. juli 2011 efterlyste en ny energiinfrastrukturpolitik for at optimere netudviklingen på europæisk plan for perioden frem til 2020 og derefter, for at sætte

¹⁴ EUT C af ..., s. .

¹⁵ EUT C af ..., s. .

¹⁶ KOM(2010) 2020.

¹⁷ KOM(2010) 677.

Unionen i stand til at nå sine centrale energipolitiske mål for konkurrenceevne, bæredygtighed og forsyningssikkerhed.

- (3) Det Europæiske Råd understregede den 4. februar 2011 behovet for at modernisere og udbygge EU's energiinfrastruktur og at sammenkoble net på tværs af grænserne med henblik på energisolidaritet mellem medlemsstaterne, på at give mulighed for alternative forsynings- eller transitruter og energikilder og på at udvikle vedvarende energikilder i konkurrence med traditionelle energikilder. Rådet slog fast, at ingen EU-medlemsstater bør være isoleret fra de europæiske gas- og elnet efter 2015 eller se deres energiforsyningssikkerhed truet, fordi der ikke findes fyldestgørende forbindelser.
- (4) Europa-Parlamentets og Rådets beslutning (EF) nr. 1364/2006 af 6. september 2006 opstiller et sæt retningslinjer for transeuropæiske net på energiområdet¹⁸. Disse retningslinjer (TEN-E) har som mål at understøtte gennemførelsen af Unionens indre marked for energi og samtidig fremme rationel produktion, transport, distribution og anvendelse af energiressourcerne, at mindske isolationen af ugunstigt stillede regioner og ø-regioner, at sikre og diversificere EU's energiforsyninger, også gennem samarbejde med tredjelande, og at bidrage til en bæredygtig udvikling og miljøbeskyttelse.
- (5) Evalueringen af de nuværende TEN-E-rammer har tydeligt vist, at selv om strategien ydede et positivt bidrag til udvalgte projekter ved at give dem større politisk synlighed, så manglede den vision og fokus og var ikke fleksibel nok til at udfylde de konstaterede infrastrukturhuller.
- (6) En hurtigere fornyelse af eksisterende og etablering af ny energiinfrastruktur er afgørende for at opfylde EU's energi- og klimapolitiske mål, som består i gennemførelsen af det indre marked for energi, sikring af forsyningssikkerheden, navnlig for gas og olie, reducere af drivhusgasemissionerne med 20 %¹⁹, øgning af andelen af energi fra vedvarende energikilder i det endelige energiforbrug til 20 %²⁰ og øgning af energieffektiviteten med 20 % frem til 2020. Samtidig skal Unionen forberede sin infrastruktur på yderligere omstilling til kulstoffattige energiformer på længere sigt frem til 2050.
- (7) Det indre marked for energi er fortsat opsplittet på grund af utilstrækkelige forbindelser mellem de enkelte landes energinet, selv om det indre marked retligt eksisterer, jf. Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 2009/72/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for elektricitet²¹ og Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 2009/73/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for naturgas²². Integrerede net, som dækker hele Unionen, er dog af afgørende betydning for at sikre et konkurrencedygtigt og velfungerende integreret marked, som fremmer vækst, beskæftigelse og en bæredygtig udvikling.

¹⁸ EUT L 262 af 22.9.2006, s. 1.

¹⁹ 30 %, hvis de rette betingelser er til stede.

²⁰ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF af 23. april 2009 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder, EUT L 140 af 5.6.2009, s. 16.

²¹ EUT L 211 af 14.8.2009, s. 55.

²² EUT L 211 af 14.8.2009, s. 94.

- (8) Unionens energiinfrastruktur bør forbedres med henblik på forebyggelse af og øget modstandsdygtighed over for naturkatastrofer eller menneskeskabte katastrofer, klimaforandrings negative konsekvenser og trusler mod dens sikkerhed; det gælder navnlig for europæisk kritisk infrastruktur, der er anført i Rådets direktiv 2008/114/EF af 8. december 2008 om indkredsning og udpegning af europæisk kritisk infrastruktur og vurdering af behovet for at forbedre dens beskyttelse²³.
- (9) Betydningen af intelligente net, når det gælder om at nå Unionens energipolitiske mål, erkendes i Kommissionens meddelelse til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om "Intelligente forsyningsnet: fra innovation til etablering"²⁴.
- (10) I Kommissionens meddelelse "EU's energipolitik: Samarbejde med partnere uden for EU"²⁵ blev det understreget, at der er et behov for, at Unionen inddrager fremme af energiinfrastrukturudvikling i relationerne med tredjelande for at støtte den samfundsøkonomiske udvikling uden for Unionen. Unionen bør fremme infrastrukturprojekter, som forbinder EU's energinet med tredjelandes net, især i nabolande og i lande, med hvilke Den Europæiske Union specifikt har etableret et energisamarbejde.
- (11) Investeringsbehovet frem til 2020 for el- og gastransmissionsinfrastruktur af europæisk betydning er blevet anslået til ca. 200 mia. EUR. Den betydelige stigning i investeringerne sammenlignet med tendensen indtil nu og den hastende karakter af gennemførelsen af prioriteterne på energiinfrastrukturområdet forudsætter en ny tilgang til, hvordan energiinfrastruktur, og herunder især grænseoverskridende projekter, reguleres og finansieres.
- (12) I arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene til Rådets møde (transport, telekommunikation og energi) den 10. juni 2011 "Investeringsbehov og -huller inden for infrastruktur"²⁶ blev det understreget, at ca. halvdelen af de samlede investeringer, som er nødvendige i årtiet frem til 2020, er i fare for ikke at finde sted eller ikke finde sted i tide som følge af hindringer i forbindelse med tilladelsesprocedurer, regulering og finansiering.
- (13) Denne forordning fastsætter regler for den rettidige udvikling og interoperabilitet af de transeuropæiske energinet med sigte på at nå traktatens energipolitiske mål, nemlig at sikre et velfungerende indre marked for energi, sikre forsynings sikkerheden i Unionen, fremme energieffektivitet og energibesparelser, udvikle nye energikilder og energi fra vedvarende energikilder og fremme sammenkoblingen af energinet. Ved at forfølge disse mål bidrager forslaget til en intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst og har positive virkninger for hele Unionen for så vidt angår konkurrenceevne og økonomisk, social og territorial samhørighed.
- (14) Kommissionen har i nært samråd med alle medlemsstaterne og interesseparter fastlagt 12 strategiske prioriteter for transeuropæiske energiinfrastrukturprojekter, og deres gennemførelse inden 2020 er afgørende for, om Unionen kan nå sine energi- og

²³ EUT L 345 af 23.12.2008, s. 75.

²⁴ KOM(2011) 202 endelig.

²⁵ KOM(2011) 539.

²⁶ SEK(2011) 755.

klimapolitiske mål. Prioriteterne dækker forskellige geografiske regioner eller tematiske områder inden for eltransmission og -oplagring, gastransmission og -oplagring og infrastruktur til flydende eller komprimeret naturgas og infrastruktur til transport af kuldioxid og olie.

- (15) Udpegelsen af projekter af fælles interesse bør på baggrund af deres bidrag til de energipolitiske mål baseres på fælles, gennemsigtige og objektive kriterier. På el- og gasområdet bør de foreslåede projekter være en del af den seneste foreliggende ti-årige netudviklingsplan. Denne plan bør navnlig tage hensyn til Det Europæiske Råds konklusioner af 4. februar for så vidt angår behovet for at integrere energimarkeder i fjerntliggende områder.
- (16) Med henblik på at opfylde artikel 172 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, bør der oprettes regionale grupper, som foreslår projekter af fælles interesse, der godkendes af medlemsstaterne. For at sikre en bred konsensus bør de regionale grupper sikre et tæt samarbejde mellem medlemsstaterne, de nationale reguleringsmyndigheder, projektiværksættere og relevante interesseparter. Samarbejdet bør baseres på de nationale reguleringsmyndigheders bestående regionale samarbejdsstrukturer med transmissionssystemoperatører og andre strukturer, der er etableret af medlemsstaterne og Kommissionen.
- (17) EU-listen over projekter af fælles interesse bør begrænses til de projekter, der bidrager mest til gennemførelsen af de prioriterede strategiske energiinfrastrukturkorridorer og -områder. Det kræver, at listen besluttet af Kommissionen, samtidig med at medlemsstaternes ret til at godkende projekter af fælles interesse vedrørende deres område respekteres. Ifølge analyser, der er foretaget som led i konsekvensanalysen, anslås antallet af sådanne projekter til ca. 100 på elområdet og 50 på gasområdet.
- (18) Projekter af fælles interesse bør gennemføres så hurtigt som muligt og overvåges nøje og evalueres, samtidig med at den administrative byrde for projektiværksættere holdes på et minimum. Kommissionen bør udpege EU-koordinatorer for projekter, som er i særlige vanskeligheder.
- (19) Tilladelsesprocedurer bør ikke indebære administrative byrder, som ikke står i et rimeligt forhold til størrelsen og kompleksiteten af et projekt og ej heller skabe hindringer for udviklingen af de transeuropæiske net og markedsadgang. Det Europæiske Råd af 19. februar 2009 understregede behovet for at identificere og fjerne hindringer for investeringer, herunder også ved hjælp af strømlining af planlægnings- og høringsprocedurer. Disse konklusioner blev styrket yderligere af Det Europæiske Råd af 4. februar 2011, hvor det igen blev understreget, hvor vigtigt det er at strømline og forbedre tilladelsesprocedurerne, samtidig med at de enkelte landes kompetencer respekteres.
- (20) Projekter af fælles interesse bør have "prioriteret status" på nationalt plan for at sikre en hurtig administrativ behandling. Projekter af fælles interesse bør af de kompetente myndigheder behandles som værende i den offentlige interesse. Der bør på nøje fastlagte betingelser gives tilladelser til projekter, som har en negativ miljøvirkning, hvis der er tale om hensynet til overordnede samfundsinteresser, jf. direktiv 92/43/EF og 2000/60/EF.

- (21) Hvis der oprettes en enkelt kompetent myndighed på nationalt plan, som integrerer eller samordner alle tilladelsesprocedurer ("one-stop-shop"), burde det kunne mindske kompleksiteten, øge effektiviteten og gennemsigeligheden og medvirke til et bedre samarbejde mellem medlemsstaterne.
- (22) Der findes allerede fastsatte standarder for offentlighedens deltagelse i miljøbeslutningsprocessen, men der er behov for yderligere foranstaltninger for at sikre de bedst mulige standarder for gennemsigtighed og offentlighedens deltagelse i alle relevante spørgsmål i forbindelse med tilladelsesproceduren for projekter af fælles interesse.
- (23) En korrekt og samordnet gennemførelse af Rådets direktiv 85/337/EF som ændret og af Århuskonventionen og Esbokonventionen burde sikre, at der sker en harmonisering af de væsentligste principper for vurdering af indvirkningerne på miljøet, herunder i en grænseoverskridende sammenhæng. Medlemsstaterne bør samordne deres vurderinger af projekter af fælles interesse og gennemføre fælles vurderinger, hvor det er muligt.
- (24) I betragtning af, hvor meget det haster at udvikle energinfrastrukturer, må en forenkling af tilladelsesprocedurerne ledsages af en klar frist for den afgørelse, der skal træffes af de respektive kompetente myndigheder om at bygge projektet. Denne frist bør stimulere en mere effektiv fastlæggelse og håndtering af procedurer og bør under ingen omstændigheder gå på kompromis med de høje standarder for miljøbeskyttelse og offentlighedens deltagelse.
- (25) Denne forordning, og herunder navnlig bestemmelserne om tilladelsesproceduren, offentlighedens deltagelse og gennemførelsen af projekter af fælles interesse, bør gælde med forbehold af international lovgivning og EU-lovgivning, herunder bestemmelser vedrørende beskyttelse af miljøet og menneskers sundhed, og bestemmelser, som er vedtaget i henhold til den fælles fiskeri- og havpolitik.
- (26) Evalueringen af et infrastrukturprojekts omkostninger og fordele på grundlag af en harmoniseret metode til analyse af energisystemet som helhed inden for rammerne af de ti-årige netudviklingsplaner, der udarbejdes af de europæiske netværk af transmissionssystemoperatører i henhold til forordning (EF) nr. 714/2009 af 13. juli 2009 om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling²⁷ og forordning (EF) nr. 715/2009 af 13. juli 2009 om betingelserne for adgang til naturgastransmissionsnet²⁸, og Agenturet for Samarbejde mellem Energimyndigheders revision heraf i overensstemmelse med forordning (EF) nr. 713/2009 af 13. juli 2009 om oprettelse af etagentur for samarbejde mellem energimyndigheder²⁹, bør danne grundlaget for drøftelserne om passende fordeling af udgifter.
- (27) I et stadig mere integreret indre marked for energi er der brug for klare og gennemsigtige regler for grænseoverskridende omkostningsfordeling for at fremskynde investeringer i grænseoverskridende infrastruktur. Det Europæiske Råd af 4. februar 2011 mindede om, hvor vigtigt det er at fremme lovrammer, som tiltrækker investeringer i net, takstniveauer, som stemmer overens med finansieringsbehovene,

²⁷ EUT L 211 af 14.8.2009 s. 15.

²⁸ EUT L 211 af 14.8.2009, s.36.

²⁹ EUT L 211 af 14.8.2009 s. 1.

og en passende omkostningsfordeling for grænseoverskridende investeringer, samtidig med at konkurrencen og konkurrenceevnen forbedres, navnlig for den europæiske industri, og under hensyntagen til virkningerne for forbrugerne.

- (28) Den nuværende lovgivning for det indre energimarked kræver, at taksterne for adgang til gas- og elnet skal give passende incitamenter til investeringer. Ved anvendelsen af lovgivningen for det indre energimarked, bør de nationale reguleringsmyndigheder sikre, at incitamenter til projekter af fælles interesse, herunder langsigtede incitamenter, står i et rimeligt forhold til projektets specifikke risici. I elsektoren gælder det især for nyskabende transmissionsteknologi, som giver mulighed for omfattende integration af energi fra vedvarende energikilder, af distribuerede energiresourcer eller af efterspørgselsreaktion i sammenkoblede net, og for gastransmissionsinfrastruktur, som giver markedet forbedret kapacitet eller yderligere fleksibilitet med henblik på kortfristede handler eller backup-forsyning i tilfælde af forsyningsafbrydelser.
- (29) Det europæiske genopretningsprogram for energiområdet³⁰ har demonstreret merværdien af at mobilisere privat finansiering ved hjælp af en betydelig finansiel støtte fra EU til gennemførelsen af projekter af europæisk betydning. Det Europæiske Råd af 4. februar 2011 anerkendte, at nogle energiinfrastrukturprojekter måske kræver en begrænset offentlig finansiering for at mobilisere private midler. På baggrund af den økonomiske og finansielle krise og budgetmæssige begrænsninger, bør målrettet støtte gennem tilskud og finansielle instrumenter udvikles under den kommende flerårige finansielle ramme; det vil tiltrække nye investorer til prioriterede energiinfrastrukturkorridorer og -områder, samtidig med at Unionens budgetmæssige bidrag holdes på et minimum.
- (30) Projekter af fælles interesse inden for elektricitet, gas og kuldioxid bør være berettigede til at modtage finansiel EU-støtte til undersøgelser og - under visse omstændigheder - til anlægsarbejder under den foreslåede forordning om Connecting Europe-faciliteten, enten i form af tilskud eller i form af innovative finansielle instrumenter. Det sikrer, at der kan ydes en skræddersyet støtte til de projekter af fælles interesse, som ikke er bæredygtige under de eksisterende rammebestemmelser og markedsvilkår. Den finansielle bistand bør sikre den fornødne synergi med midler fra instrumenter under andre EU-politikker. Connecting Europe-faciliteten vil navnlig finansiere energiinfrastruktur af europæisk betydning, medens strukturfondene vil finansiere intelligente energidistributionsnet af lokal eller regional betydning. De to finansieringskilder vil således supplere hinanden.
- (31) Beslutning nr. 1364/2006/EF bør derfor ophæves.
- (32) Da målet for denne forordning, dvs. udvikling og interoperabilitet af de transeuropæiske energinet og forbindelser til sådanne net, ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne og derfor bedre kan gennemføres på EU-plan, kan Unionen træffe foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne forordning ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå dette mål —

³⁰

EUT L 200 af 31.7.2009, s.31.

KAPITEL I — Almindelige bestemmelser

Artikel 1

Genstand og anvendelsesområde

1. Denne forordning fastlægger retningslinjer for den rettidige udvikling og interoperabilitet af de prioriterede transeuropæiske energiinfrastrukturkorridorer og -områder, der er anført i bilag I.
2. Denne forordning:
 - a) fastlægger regler for udpegelsen af projekter af fælles interesse, der er nødvendige for at gennemføre disse prioriterede korridorer og områder, og som er omfattet af de energiinfrastrukturkategorier for el, gas, olie og kuldioxid, der er anført i bilag II
 - b) fremmer rettidig gennemførelse af projekter af fælles interesse ved at fremskynde tilladelsesproceduren og fremme offentlighedens deltagelse
 - c) fastlægger regler for grænseoverskridende fordeling af omkostninger og risikorelaterede incitamenter for projekter af fælles interesse
 - d) fastlægger betingelser for, hvornår projekter af fælles interesse kan modtage finansiel støtte i medfør af [Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af Connecting Europe-faciliteten].

Artikel 2

Definitioner

I forbindelse med denne forordning gælder, ud over definitionerne i direktiv 2009/28/EF, 2009/72/EF og 2009/73/EF, forordning (EF) nr. 713/2009, (EF) nr. 714/2009 og (EF) nr. 715/2009, følgende definitioner:

1. "energiinfrastruktur": fysisk udstyr udformet til transmission og distribution af elektricitet eller gas, transport af olie eller kuldioxid eller oplagring af elektricitet eller gas, og som er beliggende inden for Unionen eller forbinder Unionen og et eller flere tredjelande
2. "samlet afgørelse": afgørelse truffet af en kompetent myndighed om at give eller nægte at give tilladelse til at bygge til et projekt hørende energiiinfrastruktur, med forbehold af senere afgørelser, som træffes i forbindelse med indrømmelse af adgang til fast ejendom eller senere administrative eller retlige klageprocedurer

3. "projekt": en eller flere ledninger, rørledninger, faciliteter, udstyr, anlæg og tilhørende infrastruktur kategorier, jf. bilag II, med sigte på at bygge ny energiinfrastruktur eller udbygge eller renovere bestående energiinfrastruktur
4. "projekt af fælles interesse": et projekt, som er nødvendigt for at gennemføre de prioriterede energiinfrastrukturkorridorer og -områder, der er anført i bilag I
5. "projektiværksætter":
 - a) transmissionssystemoperatører eller distributionssystemoperatører eller andre aktører eller investorer, som udvikler et projekt af fælles interesse, eller
 - b) hvis der er flere transmissionssystemoperatører, distributionssystemoperatører, andre aktører, investorer eller en sammenslutning deraf, den enhed med status som juridisk person i henhold til gældende national ret, som er udpeget ved en kontraktlig aftale, der er indgået mellem parterne, og som er beføjet til at indgå retlige forpligtelser og påtage sig det økonomiske ansvar på kontraktparternes vegne.

KAPITEL II – Projekter af fælles interesse

Artikel 3

Udpegelse af projekter af fælles interesse

1. Kommissionen udarbejder en EU-liste over projekter af fælles interesse. Listen revurderes hvert andet år og ajourføres om nødvendigt. Den første liste vedtages senest den 31. juli 2013.
2. Med sigte på at udpege projekter af fælles interesse opretter Kommissionen en regional gruppe ("gruppen"), jf. punkt 1 i bilag III, ud fra hver prioriteret korridor og område og deres respektive geografiske dækning, jf. bilag I.
3. Hver gruppe udarbejder sin egen liste over forslag til projekter af fælles interesse i henhold til proceduren i afsnit 2 i bilag III i overensstemmelse med hvert projekts bidrag til gennemførelsen af de prioriterede energiinfrastrukturkorridorer og -områder, der er anført i bilag I, og deres opfyldelse af kriterierne i artikel 4. Hvert enkelt projektforslag forudsætter en godkendelse fra den eller de medlemsstater, hvis territorium projektet vedrører.
4. For el- og gasprojekter, der er omfattet af kategorierne i punkt 1 og 2 i bilag II, indsender hver gruppe, senest seks måneder før datoen for vedtagelse af den i stk. 1 omhandlede EU-liste, sin liste over forslag til projekter af fælles interesse til Agenturet for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder ("Agenturet").

For olie- og kuldioxidtransportprojekter, der er omfattet af kategorierne i punkt 3 og 4 i bilag II, indsender hver gruppe, senest seks måneder før datoen for vedtagelse af

den i stk. 1 omhandlede EU-liste, sin liste over forslag til projekter af fælles interesse til Kommissionen.

5. For el- og gasprojekter, der er omfattet af kategorierne i punkt 1 og 2 i bilag II, forelægger Agenturet inden to måneder fra datoen for modtagelse af de foreslåede lister over projekter af fælles interesse, der er anført i stk. 4, første afsnit, Kommissionen en udtalelse om de foreslåede lister over projekter af fælles interesse og tager i denne forbindelse navnlig hensyn til en konsekvent anvendelse i grupperne af de kriterier, der er fastsat i artikel 4, og resultaterne af de analyser, der er foretaget af de europæiske net af transmissionssystemoperatører (ENTSO) for elektricitet og gas i overensstemmelse med punkt 2.6 i bilag III.
6. For olie- og kuldioxidtransportprojekter, der er omfattet af kategorierne i punkt 3 og 4 i bilag II, evaluerer Kommissionen anvendelsen af de i artikel 4 fastsatte kriterier. For kuldioxidprojekter, der er omfattet af kategorien i punkt 4 i bilag II, tager Kommissionen også hensyn til deres potentiale for at kunne udvides til omfatte flere medlemsstater.
7. Efter Kommissionens afgørelse om vedtagelse, jf. stk. 1, integreres projekterne af fælles interesse i de relevante regionale investeringsplaner, jf. artikel 12 i forordning (EF) nr. 714/2009 og (EF) nr. 715/2009, og i de relevante nationale ti-årige netudviklingsplaner, jf. artikel 22 i direktiv 72/2009/EF og 73/2009/EF, og i givet fald i andre nationale infrastrukturplaner. Projekterne skal have den højest mulige prioritet i hver af disse planer.

Artikel 4 **Kriterier for projekter af fælles interesse**

1. Projekter af fælles interesse skal opfylde følgende generelle kriterier:
 - a) projektet er nødvendigt for gennemførelsen af de prioriterede energiinfrastrukturkorridorer og -områder, der er anført i bilag I, og
 - b) projektet forekommer økonomisk, socialt og miljømæssigt bæredygtigt, og
 - c) projektet involverer mindst to medlemsstater, enten ved direkte at passere grænsen i en eller flere medlemsstater eller ved at være beliggende på en medlemsstats område og have en betydelig grænseoverskridende virkning, jf. punkt 1 i bilag IV.
2. Herudover finder følgende specifikke kriterier anvendelse på projekter af fælles interesse, der er omfattet af specifikke energiinfrastrukturkategorier:
 - a) for så vidt angår projekter vedrørende eltransmission og -oplagring, der er omfattet af kategorierne i punkt 1, litra a) til d), i bilag II, skal projektet bidrage væsentligt til mindst et af følgende specifikke kriterier:
 - markedsintegration, konkurrence og systemfleksibilitet
 - bæredygtighed, herunder bl.a. gennem transmission af produceret energi fra vedvarende energikilder til store forbrugscentre og oplagringssteder

- interoperabilitet og sikker systemdrift
- b) for så vidt angår gasprojekter, der er omfattet af kategorierne i punkt 2 i bilag II, skal projektet bidrage væsentligt til mindst et af følgende specifikke kriterier:
- markedsintegration, interoperabilitet og systemfleksibilitet
 - forsyningssikkerhed, bl.a. gennem diversificering af forsyningskilder, -virksomheder og -ruter
 - konkurrence, bl.a. gennem diversificering af forsyningskilder, -virksomheder og -ruter
 - bæredygtighed
- c) for så vidt angår projekter vedrørende intelligente elnet, der er omfattet af kategorien i punkt 1, litra e), i bilag II, skal projektet bidrage væsentligt til følgende specifikke funktioner:
- integration og inddragelse af netbrugere med nye tekniske krav vedrørende deres elforsyning og -efterspørgsel
 - effektivitet og interoperabilitet af eltransmissionen og -distributionen i den daglige drift af nettet
 - netsikkerhed, systemstyring og forsyningskvalitet
 - optimeret planlægning af fremtidige omkostningseffektive investeringer i nettene
 - markedets funktion og kundeservice
 - inddragelse af brugerne i styringen af deres energiforbrug
- d) for så vidt angår olietransportprojekter, der er omfattet af kategorierne i punkt 3 i bilag II, skal projektet bidrage væsentligt til følgende tre specifikke kriterier:
- forsyningssikkerhed, hvor afhængigheden af en enkelt forsyningskilde eller -rute mindskes
 - effektiv og bæredygtig udnyttelse af ressourcer gennem afbødning af miljørisici
 - interoperabilitet
- e) for så vidt angår kuldioxidtransportprojekter, der er omfattet af kategorierne i punkt 4 i bilag II, skal projektet bidrage væsentligt til følgende tre specifikke kriterier:
- undgåelse af kuldioxidemissioner til lave omkostninger og samtidig opretholdelse af energiforsyningssikkerheden

- øge kuldioxidtransports robusthed og sikkerhed
 - effektiv anvendelse af ressourcerne ved at muliggøre sammenkobling af flere CO₂-kilder og -lagringssteder via fælles infrastruktur og minimering af miljøbelastningen og risici.
3. For så vidt angår projekter, der er omfattet af punkt 1 til 3 i bilag II, vurderes kriterierne i denne artikel i overensstemmelse med de indikatorer, der er anført i punkt 2 til 5 i bilag IV.
 4. Ved rangordning af projekter, som bidrager til gennemførelsen af samme prioritet, skal der også tages behørigt hensyn til, hvor hastende det enkelte foreslåede projekt er med sigte på opfyldelsen af de energipolitiske mål for markedsintegration og konkurrence, bæredygtighed og forsyningssikkerhed, antallet af medlemsstater, der påvirkes af hvert projekt, og dets komplementaritet med andre foreslåede projekter. For projekter, der er omfattet af kategorien i punkt 1, litra e), i bilag II, skal der også tages behørigt hensyn til antallet af brugere, der berøres af projektet, det årlige energiforbrug og andelen af produktion fra ikke-regulerbare ressourcer i det område, hvor disse brugere befinder sig.

Artikel 5 **Gennemførelse og overvågning**

1. Projektiværksættere gennemfører projekter af fælles interesse i henhold til en gennemførelsesplan, hvori bl.a. indgår en tidsplan for gennemførligheds- og projekteringsundersøgelser, myndighedsgodkendelse, anlægsarbejder og ibrugtagning, og den tidsplan for tilladelsesproceduren, der er omhandlet i artikel 11, stk. 3. Transmissionssystemoperatører, distributionssystemoperatører eller andre operatører driver projekter af fælles interesse inden for deres område.
2. Agenturet og grupperne overvåger, hvilke fremskridt der gøres med gennemførelsen af projekter af fælles interesse. Grupperne kan anmode om yderligere oplysninger i overensstemmelse med stk. 3, 4 og 5, kontrollere oplysninger på stedet og indkalde til møder med relevante parter. Grupperne kan også anmode Agenturet om at træffe foranstaltninger, som letter gennemførelsen af projekter af fælles interesse.
3. Senest den 31. marts i året efter det år, hvor et projekt er udvalgt som et projekt af fælles interesse i henhold til artikel 4, fremsender projektiværksætterne en årsrapport for hvert projekt, der er omfattet af kategorierne i punkt 1 og 2 i bilag II, til Agenturet, eller, hvis det drejer sig om projekter, der er omfattet af kategorierne i punkt 3 og 4 i bilag II, til de respektive grupper. Rapporten skal omfatte:
 - a) en beskrivelse af fremskridtene for så vidt angår udvikling, bygning og ibrugtagning af projektet, herunder navnlig med hensyn til tilladelses- og høringsprocedurer
 - b) en angivelse af eventuelle forsinkelser i forhold til gennemførelsesplanen og eventuelle andre vanskeligheder.
4. Inden tre måneder efter modtagelsen af årsrapporterne, forelægger Agenturet grupperne en samlet rapport for projekterne af fælles interesse, der er omfattet af

kategorierne i punkt 1 og 2 i bilag II, hvori de nåede fremskridt evalueres, og der foreslås korrigerende foranstaltninger for at løse problemer med forsinkelser og vanskeligheder, hvis det er relevant. Evalueringen skal i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 6, stk. 8 og 9, i forordning (EF) nr. 713/2009 også dække den konsekvente gennemførelse af de EU-dækkende netudviklingsplaner for de prioriterede energiinfrastrukturkorridorer og -områder, der er anført i bilag I.

5. De i artikel 9 omhandlede berørte kompetente myndigheder aflægger hvert år ved det møde, der følger på modtagelsen af de i stk. 3 omhandlede årsrapporter, beretning til de respektive grupper om status for og, hvis det er relevant, forsinkelser i gennemførelsen af projekter af fælles interesse, som er placeret på deres respektive område.
6. Hvis ibrugtagningen af et projekt af fælles interesse er mere end to år forsinket i forhold til gennemførelsesplanen uden tilstrækkelig berettigelse:
 - a) accepterer projektiværksætteren investeringer fra en eller flere andre operatører eller investorer til at gennemføre projektet. Systemoperatøren, i hvis område investeringen er beliggende, giver den eller de gennemførende operatører eller investorer alle oplysninger, der er nødvendige for at kunne foretage investeringen; de tilslutter nye aktiver til transmissionsnettet og gør i det hele taget deres bedste for at lette gennemførelsen af investeringen og en sikker, pålidelig og effektiv drift og vedligeholdelse af projektet af fælles interesse
 - b) kan Kommissionen iværksætte en indkaldelse af forslag, som er åben for alle projektiværksættere, og som har til formål at færdiggøre projektet i henhold til en aftalt tidsplan.
7. Et projekt af fælles interesse kan fjernes fra EU-listen over projekter af fælles interesse i henhold til proceduren i artikel 3, stk. 1, andet punktum, hvis:
 - a) cost-benefit-analysen for energisystemet som helhed, der er foretaget af ENTSO'erne i overensstemmelse med punkt 6 i bilag III, ikke giver et positivt resultat for projektet
 - b) projektet ikke længere indgår i den ti-årige netudviklingsplan
 - c) optagelsen på den i artikel 3, stk. 1, omhandlede liste skete på grundlag af forkerte oplysninger, som var afgørende for optagelsen
 - d) projektet ikke er i overensstemmelse med gældende EU-lovgivning.

Projekter, der fjernes fra EU-listen mister alle rettigheder og forpligtelser, der følger af denne forordning for projekter af fælles interesse. Denne artikel berører ikke eventuelle EU-midler, der er udbetalt til projektet, inden afgørelsen om at fjerne projektet fra listen.

Artikel 6
EU-koordinatorer

1. Hvis et projekt af fælles interesse får betydelige vanskeligheder med gennemførelsen, kan Kommissionen udpege en EU-koordinator for en periode på op til et år, og denne periode kan forlænges to gange.
2. EU-koordinatoren har til opgave at:
 - a) fremme det eller de projekter, for hvilke han/hun er udpeget som EU-koordinator, og fremme den grænseoverskridende dialog mellem projektivrksætterne og alle berørte interesseparter
 - b) bistå alle parter efter behov i forbindelse med høring af berørte interesseparter og fremskaffe de nødvendige tilladelser til projekter
 - c) sikre, at de berørte medlemsstater sørger for passende støtte og strategisk ledelse i forbindelse med forberedelsen og gennemførelsen af projekter
 - d) forelægge Kommissionen en rapport hvert år om de fremskridt, der er gjort med projektet(-erne), og om eventuelle vanskeligheder og hindringer, der sandsynligvis vil føre til en betydelig forsinkelse af ibrugtagningsdatoen for projektet(-erne). Kommissionen fremsender rapporten til de berørte grupper og Europa-Parlamentet.
3. EU-koordinatoren vælges ud fra vedkommendes erfaringer med de særlige opgaver, der pålægges ham/hende i forbindelse med det eller de pågældende projekter.
4. Afgørelsen om udpegelse af en EU-koordinator fastlægger de nærmere betingelser for udpegelsen, herunder dens varighed, de specifikke opgaver med tilhørende tidsfrister, og hvilke metoder der skal anvendes. Koordineringsindsatsen skal stå i rimeligt forhold til projektets eller projekternes kompleksitet og anslåede omkostninger.
5. De berørte medlemsstater samarbejder med EU-koordinatoren under dennes udførelse af de opgaver, der er nævnt i stk. 2 og 4.

Kapitel III – Tilladelsesproceduren og offentlighedens deltagelse

Artikel 7
Fælles interesse-ordningen

1. Med det formål at fremskynde tilladelsesprocedurer og øge offentlighedens deltagelse finder bestemmelserne i dette kapitel anvendelse på alle projekter af fælles interesse.

Artikel 8
Højeste prioritet for projekter af fælles interesse

1. Projekter af fælles interesse skal gives status som projekter af størst mulig national betydning og behandles som sådanne i tilladelsesprocedurer, i det omfang og på den måde, det er fastsat i den nationale lovgivning, der gælder for den pågældende type energiinfrastruktur.
2. Vedtagelsen af EU-listen over projekter af fælles interesse fastslår, at projekterne er i den offentlige interesse og nødvendige i de berørte medlemsstater, og at de skal anerkendes som sådan af alle berørte parter.
3. For at sikre en effektiv administrativ behandling af sager vedrørende projekter af fælles interesse sørger alle projektivrærksættere og alle berørte myndigheder for, at disse sager gives den bedst mulige præferencebehandling for så vidt angår ressourcetildeling.
4. Medlemsstaterne træffer inden ni måneder fra denne forordnings ikrafttræden foranstaltninger til at strømline miljøvurderingsprocedurerne med henblik på at overholde fristerne i artikel 11 og mindske den administrative byrde for færdiggørelsen af projekter af fælles interesse. Disse foranstaltninger berører ikke de forpligtelser, der følger af EU-lovgivningen.

Kommissionen udsteder inden tre måneder efter ikrafttrædelsen af denne forordning retningslinjer til støtte for medlemsstaterne i deres bestræbelser på at fastlægge hensigtsmæssige foranstaltninger og sikre en kohærent anvendelse af de miljøvurderingsprocedurer, der kræves for projekter af fælles interesse i henhold til EU-lovgivningen.

5. For så vidt angår de miljøvirkninger, der er omhandlet i artikel 6, stk. 4, i direktiv 92/43/EF og artikel 4, stk. 7, i direktiv 2000/60/EF, betragtes projekter af fælles interesse som værende i den offentlige interesse og kan anses for at være af "væsentlig samfundsinteresse", forudsat at alle betingelserne i direktiverne er opfyldt.

Kræves der en udtalelse fra Kommissionen i henhold til direktiv 92/43/EF, sikrer Kommissionen og den kompetente myndighed i henhold til artikel 9, at afgørelsen med hensyn til et projekts "væsentlige samfundsinteresse" træffes inden for den frist, der er fastsat i artikel 11, stk. 1.

Artikel 9
Tilrettelæggelse af tilladelsesproceduren

1. Inden seks måneder efter ikrafttrædelsen af denne forordning udpeger hver medlemsstat en national kompetent myndighed, der er ansvarlig for at lette og koordinere tilladelsesproceduren for projekter af fælles interesse og for at gennemføre de relevante dele af tilladelsesproceduren som fastlagt i dette kapitel.
2. Den kompetente myndighed træffer, med forbehold af de relevante krav i EU-lovgivningen og international lovgivning, den samlede afgørelse inden for den frist, der er nævnt i artikel 11, stk. 1, i henhold til en af følgende ordninger:

- a) den integrerede ordning: Den samlede afgørelse, der træffes af den kompetente myndighed, og som er resultatet af den lovpligtige tilladelsesprocedure, er den eneste retligt bindende afgørelse. Hvis andre myndigheder berøres af projektet, kan disse i overensstemmelse med den nationale lovgivning fremsætte deres holdninger som input til proceduren, og den kompetente myndighed tager hensyn til dem.
 - b) den koordinerede ordning: Den samlede afgørelse kan omfatte en række individuelle retligt bindende afgørelser fra den kompetente myndighed og andre berørte myndigheder. Den kompetente myndighed fastsætter for hver enkelt sag en rimelig tidsfrist, inden for hvilken de enkelte afgørelser skal træffes. Den kompetente myndighed kan træffe en individuel afgørelse på vegne af en anden berørt national myndighed, hvis en afgørelse fra den pågældende myndighed ikke foreligger inden for den fastsatte tidsfrist, og hvis forsinkelsen ikke er behørigt begrundet. Den kompetente myndighed kan underkende en individuel afgørelse, der træffes af en anden national myndighed, hvis den finder, at afgørelsen ikke er fyldestgørende begrundet ud fra den tilgrundliggende dokumentation, der forelægges af den pågældende myndighed. Den kompetente myndighed påser, at de relevante krav i international lovgivning og EU-lovgivningen overholdes, og skal behørigt begrunde sin afgørelse.
- 3. Hvis et projekt af fælles interesse forudsætter, at der træffes afgørelser i to eller flere medlemsstater, tager de respektive kompetente myndigheder alle nødvendige skridt for at sikre et effektivt samarbejde og indbyrdes koordinering, herunder i overensstemmelse med Esbokonventionen og bestemmelserne i artikel 11, stk. 3. Medlemsstaterne bestræber sig på at etablere fælles procedurer, især med hensyn til vurderingen af virkningerne for miljøet.
 - 4. Medlemsstaterne bestræber sig på at sikre, at klager vedrørende den materielle eller processuelle lovlighed af en samlet afgørelse behandles så effektivt som muligt.

Artikel 10

Gennemsigtighed og offentlighedens deltagelse

- 1. For at øge gennemsigtigheden for alle berørte interesseparter offentliggør den kompetente myndighed inden ni måneder fra denne forordnings ikrafttræden en håndbog om tilladelsesprocedurerne for projekter af fælles interesse. Håndbogen ajourføres efter behov og offentliggøres. Håndbogen skal mindst omfatte de oplysninger, der er anført i punkt 1 i bilag VI.
- 2. Med forbehold af kravene i Århuskonventionen og Esbokonventionen og relevant EU-lovgivning, følger alle parter, der er involveret i tilladelsesproceduren, principperne for offentlighedens deltagelse i punkt 2 i bilag VI.
- 3. Projektivrærksætteren skal inden tre måneder efter påbegyndelsen af tilladelsesproceduren i henhold til artikel 11, stk. 1, litra a), udarbejde og forelægge et koncept for offentlighedens deltagelse for den kompetente myndighed. Den kompetente myndighed anmoder om ændringer eller godkender konceptet for

offentlighedens deltagelse inden for en måned. Konceptet skal mindst omfatte de oplysninger, der er anført i punkt 3 i bilag VI.

4. Der gennemføres mindst én offentlig høring tilrettelagt af projektiværksætteren eller, hvis dette er fastsat i den nationale lovgivning, af den kompetente myndighed, før ansøgningen indgives til den kompetente myndighed, jf. artikel 11, stk. 1, litra a). Den offentlige høring har til formål at informere de interesseparter, der er omhandlet i punkt 2, litra a), i bilag VI, om projektet på et tidligt tidspunkt og identificere den bedst egnede placering eller linjeføring og de relevante spørgsmål, der skal behandles i ansøgningen. Mindstekravene til denne offentlige høring er præciseret i punkt 4 i bilag VI. Projektiværksætteren udarbejder en rapport, som sammenfatter resultaterne af aktiviteter i forbindelse med offentlighedens deltagelse forud for indgivelsen af ansøgningen, og rapporten indgives sammen med ansøgningen til den kompetente myndighed, der tager behørigt hensyn til disse resultater, når den træffer den samlede afgørelse.
5. For projekter, der passerer to eller flere medlemsstaters grænser, afholdes de offentlige høringer i henhold til stk. 4 i hver berørt medlemsstat inden to måneder fra startdatoen for den første offentlige høring i en af disse medlemsstater.
6. For projekter, der sandsynligvis har betydelige negative grænseoverskridende virkninger i en eller flere tilstødende medlemsstater, og for hvilke artikel 7 i direktiv 85/337/EØF, og Esbokonventionen finder anvendelse, stilles de relevante oplysninger til rådighed for den kompetente myndighed i den eller de tilstødende medlemsstater. Den kompetente myndighed i den eller de tilstødende medlemsstater meddeler, om den ønsker at deltage i de relevante offentlige høringsprocedurer.
7. Projektiværksætteren eller, hvis det er fastsat i den nationale lovgivning, den kompetente myndighed opretter et regelmæssigt ajourført websted med sigte på at offentliggøre relevante oplysninger om projektet, og dette websted skal være knyttet til Kommissionens websted og opfylde kravene i punkt 5 i bilag VI. Kommercielt følsomme oplysninger skal behandles fortroligt.

Projektiværksættere skal desuden offentliggøre relevante oplysninger via andre passende informationskanaler, som offentligheden har fri adgang til.

Artikel 11

Varighed og gennemførelse af tilladelsesproceduren

1. Varigheden af tilladelsesproceduren opdeles i to faser og må ikke overstige en periode på tre år i alt:
 - a) perioden før indgivelse af ansøgningen, som ikke må være længere end to år, dækker perioden mellem datoen for starten af tilladelsesproceduren og datoen for den kompetente myndigheds accept af den indsendte ansøgning.

Med henblik på at fastlægge startdatoen for tilladelsesproceduren anmelder projektiværksætteren skriftligt projektet til den kompetente myndighed i den eller de berørte medlemsstater og medsender en rimeligt detaljeret beskrivelse af projektet. Senest to uger efter modtagelsen af denne anmeldelse skal den kompetente myndighed skriftligt acceptere eller, hvis den mener, at projektet

ikke er modent nok til at påbegynde tilladelsesproceduren, skriftligt give afslag på anmeldelsen. I tilfælde af afslag skal den kompetente myndighed begrunde sin afgørelse. Datoen for underskrift af den kompetente myndigheds accept af anmeldelsen gælder som startdatoen for tilladelsesproceduren. Hvis to eller flere medlemsstater er involveret, er det datoen for den sidste kompetente myndigheds accept af anmeldelsen, der gælder som startdatoen for tilladelsesproceduren.

- b) Den lovpligtige tilladelsesprocedure, som ikke må vare længere end et år, dækker perioden fra accept af den indsendte ansøgning og frem til det tidspunkt, hvor den kompetente myndighed træffer en samlet afgørelse. Medlemsstaterne kan vælge en kortere frist, hvis det anses for hensigtsmæssigt.
2. Inden en måned fra starten af tilladelsesproceduren, jf. stk. 1, litra a), fastlægger den kompetente myndighed i nært samarbejde med de øvrige berørte myndigheder omfanget af den dokumentation og detaljeringsgraden af de oplysninger, som projektiværksætteren skal indgive som en del af ansøgningen med henblik på en samlet afgørelse. Tjeklisten i punkt 1, litra e), i bilag VI danner grundlaget herfor. I denne forbindelse afholdes der mindst ét møde mellem den kompetente myndighed og projektiværksætteren og, hvis den kompetente myndighed anser det for hensigtsmæssigt, også med andre myndigheder og berørte interesseparter. En detaljeret beskrivelse af ansøgningen, som også omfatter resultaterne af dette møde, fremsendes til projektiværksætteren og offentliggøres senest en måned efter mødet.
3. Inden tre måneder efter starten af tilladelsesproceduren, jf. stk. 1, litra a), udarbejder den kompetente myndighed i nært samarbejde med projektiværksætteren og andre berørte myndigheder og under hensyntagen til resultaterne af de aktiviteter, der gennemføres i medfør af stk. 2, en detaljeret tidsplan for tilladelsesproceduren, som mindst skal angive følgende:
- a) afgørelser, der skal træffes, og udtalelser, der skal indhentes
 - b) de myndigheder, interesseparter og den del af offentligheden, som forventes at blive berørt
 - c) de forskellige etaper af proceduren og deres varighed
 - d) større milepæle, der skal nås, og deres frister i forhold til den samlede afgørelse, der skal træffes
 - e) de ressourcer, som myndighederne planlægger med, og eventuelle yderligere ressourcebehov.

For projekter, som passerer grænsen mellem to eller flere medlemsstater, skal de kompetente myndigheder i de berørte medlemsstater indbyrdes tilpasse deres tidsplaner og udarbejde en fælles tidsplan.

4. Projektiværksætteren sørger for ansøgningens fuldstændighed og fyldestgørende kvalitet og indhenter den kompetente myndigheds udtalelse om dette så tidligt som muligt i perioden inden indgivelse af ansøgningen. Projektiværksætteren samarbejder med den kompetente myndighed med sigte på at overholde frister og den detaljerede tidsplan, jf. stk. 3.

5. Inden en måned efter modtagelsen af ansøgningen fremsætter den kompetente myndighed om nødvendigt yderligere anmodninger om, at projektiværksætteren indsender manglende oplysninger, som kun kan vedrøre punkter, der indgår i den detaljerede beskrivelse af ansøgningen. Inden en måned efter modtagelsen af den fuldstændige ansøgning skal den kompetente myndighed skriftligt acceptere ansøgningen. Derefter kan der kun fremsættes anmodninger om supplerende oplysninger, hvis det er begrundet i nye omstændigheder og behørigt forklaret af den kompetente myndighed.
6. Overskrides fristen for den samlede afgørelse, meddeler den kompetente myndighed den kompetente gruppe, hvilke foranstaltninger, der er truffet eller vil blive truffet for at afslutte tilladelsesproceduren med mindst mulig forsinkelse. Gruppen kan anmode den kompetente myndighed om regelmæssigt at aflægge rapport om de fremskridt, der er gjort i denne henseende.
7. Fristerne i ovennævnte bestemmelser berører ikke de forpligtelser, der følger af international lovgivning og EU-lovgivningen.

KAPITEL IV – Regulering

Artikel 12

Cost-benefit-analyser for energisystemet som helhed

1. Inden en måned fra denne forordnings ikrafttræden forelægger ENTSO'en for elektricitet og ENTSO'en for gas Agenturet og Kommissionen deres respektive metoder, herunder vedrørende net- og markedsmodeller, for en harmoniseret cost-benefit-analyse af energisystemet som helhed på EU-plan for projekter af fælles interesse, der er omfattet af kategorierne i punkt 1, litra a) til d), og punkt 2, i bilag II. Metoderne udarbejdes i overensstemmelse med principperne i bilag V.
2. Inden tre måneder efter datoen for modtagelse af metoderne forelægger Agenturet Kommissionen en udtalelse om dem, efter formelt at have hørt de organisationer, der repræsenterer alle relevante interesseparter.
3. Inden tre måneder efter modtagelsen af Agenturets udtalelse afgiver Kommissionen en udtalelse om metoderne.
4. Inden tre måneder efter datoen for modtagelsen af Kommissionens udtalelse, tilpasser ENTSO'en for elektricitet og ENTSO'en for gas deres metoder i overensstemmelse hermed og sender dem til Kommissionen til godkendelse.
5. Inden to uger efter Kommissionens godkendelse offentliggør ENTSO'en for elektricitet og ENTSO'en for gas metoderne på deres websteder. De fremsender de tilhørende inputdatasæt, som defineret i punkt 1 i bilag V, og andre relevante net-, laststrøms- og markedsdata i en tilstrækkelig nøjagtig form i henhold til de nationale lovgivninger og relevante aftaler om fortrolighed til Kommissionen og Agenturet på disses anmodning. Dataene skal være gyldige på datoen for anmodningen.

Kommissionen og Agenturet påser, at de selv og enhver part, der udfører et analytisk arbejde for dem på grundlag af disse data, behandler dataene fortroligt.

6. Metoderne ajourføres og forbedres jævnligt i efter proceduren i stk. 1 til 5. Agenturet kan anmode om sådanne ajourføringer og forbedringer med behørig begrundelse og rimelig tidsfrist, efter formelt at have hørt de organisationer, der repræsenterer alle relevante interesseparter, og Kommissionen.
7. Metoderne anvendes til cost-benefit-analyserne i forbindelse med alle efterfølgende ti-årige netudviklingsplaner for el og gas, der udarbejdes af ENTSO'erne for elektricitet og gas i henhold til artikel 8 i forordning (EF) nr. 714/2009 og forordning (EF) nr. 715/2009.
8. Senest den 31. december 2016 forelægger ENTSO'en for elektricitet og ENTSO'en for gas i fællesskab Kommissionen og Agenturet fælles el- og gasmarkeds- og netmodeller, som både omfatter el- og gastransmission og -oplagring, og som dækker de i bilag I udpegede prioriterede korridorer og områder og er udarbejdet i overensstemmelse med principperne i bilag V. Efter Kommissionens godkendelse af denne model i henhold til proceduren i stk. 2 til 4, inkluderes modellen i metoderne.

Artikel 13

Fremme af investeringer med grænseoverskridende virkninger

1. Investeringsomkostningerne i forbindelse med et projekt af fælles interesse, der er omfattet af kategorierne i punkt 1, litra a) til d), og punkt 2, i bilag II, afholdes af transmissionssystemoperatøren(-erne) i den eller de medlemsstater, som projektet giver en positiv nettovirkning, og betales af netbrugerne gennem taksterne for netadgang.

Bestemmelserne i denne artikel finder ikke anvendelse på projekter af fælles interesse, der er omfattet af en undtagelse i medfør af artikel 36 i direktiv 2009/73/EF eller artikel 17 i forordning (EF) nr. 714/2009.

2. De nationale reguleringsmyndigheder skal tage hensyn til de faktiske omkostninger, som en transmissionssystemoperatør eller andre projektiværksættere påføres som følge af investeringerne og den grænseoverskridende fordeling af de tilhørende omkostninger, jf. stk. 3, når den fastsætter eller godkender takster i overensstemmelse med artikel 37, stk. 1, litra a), i direktiv 2009/72/EF og artikel 41, stk. 1, litra a), i direktiv 2009/73/EF, i det omfang disse omkostninger svarer til omkostningerne hos en effektiv og strukturelt sammenlignelig operatør.
3. Med forbehold af investeringer i projekter af fælles interesse, der i fællesskab er aftalt mellem de berørte transmissionssystemoperatører, godkender de nationale reguleringsmyndigheder i fællesskab investeringer og træffer afgørelse om den grænseoverskridende fordeling af de tilhørende omkostninger for et projekt eller en pakke projekter af fælles interesse samt om indregning af investeringsomkostningerne i transmissionstaksterne.
4. Iværksætteren(-erne) af et projekt af fælles interesse, der er omfattet af kategorierne i punkt 1, litra a) til d), og punkt 2, i bilag II, holder alle berørte nationale reguleringsmyndigheder regelmæssigt underrettet om projektets forløb og

fastlæggelsen af de dermed forbundne omkostninger og virkninger. Så snart et projekt af fælles interesse, der er udvalgt i henhold til artikel 3, og som er omfattet af kategorierne i punkt 1, litra a) til d), og punkt 2 i bilag II, har nået en tilstrækkelig modenhedsgrad, indsender projektiværksætteren en investeringsanmodning med en grænseoverskridende omkostningsfordeling, til de relevante nationale reguleringsmyndigheder, ledsaget af følgende:

- a) en cost-benefit-analyse på grundlag af de metoder, der er udarbejdet i henhold til artikel 12, og
- b) en forretningsplan, som evaluerer projektets finansielle bæredygtighed, herunder den valgte finansieringsløsning, og, for projekter af fælles interesse omfattet af kategorien i punkt 2 i bilag II, resultaterne af en markedsanalyse.

Hvis der er flere operatører eller investorer, som fremmer et projekt, indgives deres anmodning i fællesskab.

For projekter, der er opført på den første EU-liste over projekter af fælles interesse, skal projektiværksætterne indgive deres anmodning senest den 30. september 2013.

Den nationale reguleringsmyndighed fremsender straks efter modtagelsen en kopi af hver investeringsanmodning til Agenturet til orientering.

De nationale reguleringsmyndigheder og Agenturet behandler kommercielt følsomme oplysninger fortroligt.

5. Inden seks måneder efter den dato, på hvilken den sidste anmodning blev modtaget af den sidste af de berørte reguleringsmyndigheder, træffer de nationale reguleringsmyndigheder efter høring af projektiværksætteren(-erne) en fælles afgørelse om fordelingen af de investeringsomkostninger, der skal afholdes af hver systemoperatør for det pågældende projekt, og om indregningen heraf i nettaksterne. De nationale reguleringsmyndigheder kan beslutte kun at fordele en del af omkostningerne eller at fordele omkostningerne mellem en pakke bestående af flere projekter af fælles interesse.

Ved afgørelsen om grænseoverskridende omkostningsfordeling tages der hensyn til de økonomiske, sociale og miljømæssige omkostninger og fordele ved projektet(-erne) i de berørte medlemsstater og eventuelle behov for finansiel støtte.

De nationale reguleringsmyndigheder meddeler straks Agenturet afgørelsen sammen med alle relevante oplysninger vedrørende afgørelsen. Oplysningerne skal navnlig omfatte en detaljeret redegørelse for, på hvilket grundlag omkostningerne blev fordelt mellem medlemsstaterne, herunder f.eks.:

- a) en evaluering af de identificerede virkninger, herunder vedrørende nettakster, for hver af de berørte medlemsstater
- b) en evaluering af den forretningsplan, der er omhandlet i stk. 4, litra b);
- c) regionale eller EU-dækkende positive eksternaliteter, som projektet vil medføre

d) resultatet af høringen af de berørte projektiværksættere.

Fordelingsafgørelsen offentliggøres.

6. De berørte nationale reguleringsmyndigheder underretter straks Agenturet, hvis de ikke er nået til enighed om investeringsanmodningen inden seks måneder efter den dato, hvor anmodningen blev modtaget af den sidste af de berørte reguleringsmyndigheder.

I dette tilfælde eller efter fælles anmodning fra de pågældende nationale reguleringsmyndigheder er det Agenturet, som inden tre måneder regnet fra datoen for forelæggelsen for Agenturet, træffer afgørelsen om investeringsanmodningen, herunder også den grænseoverskridende omkostningsfordeling, der er omhandlet i stk. 4, samt den måde, hvorpå investeringsomkostningerne skal afspejles i taksterne.

Agenturet skal, inden det træffer en sådan afgørelse, rådføre sig med de berørte reguleringsmyndigheder og projektiværksætteren(-erne). Den i andet afsnit omhandlede periode på tre måneder kan forlænges med yderligere to måneder, hvis Agenturet ønsker at indhente supplerende oplysninger. Denne efterfølgende periode løber fra dagen efter modtagelsen af de fuldstændige oplysninger.

Fordelingsafgørelsen offentliggøres.

7. Agenturet fremsender straks en kopi af alle afgørelser sammen med alle relevante oplysninger vedrørende hver enkelt afgørelse til Kommissionen. Oplysningerne kan fremsendes i sammenfattet form. Kommissionen behandler forretningsmæssigt følsomme oplysninger fortroligt.
8. Denne omkostningsfordeling berører ikke transmissionssystemoperatørers ret til at anvende og nationale reguleringsmyndigheders ret til at godkende afgifter for netadgang i overensstemmelse med artikel 32 i direktiv 2009/72/EF og direktiv 2009/73/EF, artikel 14 i forordning (EF) nr. 714/2009 og artikel 13 i forordning (EF) nr. 715/2009.

Artikel 14 ***Incitamenter***

1. Hvis en projektiværksætter pådrager sig større risici i forbindelse med udvikling, konstruktion, drift eller vedligeholdelse af et projekt af fælles interesse, der er omfattet af kategorierne i punkt 1 og 2 i bilag II, undtagen el-oplagringsprojekter i form af pumpekraft (vand), i forhold til de risici, som normalt forekommer i forbindelse med et sammenligneligt infrastrukturprojekt, og hvis disse risici ikke er omfattet af en undtagelse i henhold til artikel 36 i direktiv 2009/73/EF eller artikel 17 i forordning (EF) nr. 714/2009, sikrer de nationale reguleringsmyndigheder, at der gives passende incitamenter i forbindelse med projektet ved anvendelsen af artikel 37, stk. 8, i direktiv 2009/72/EF, artikel 41, stk. 8, i direktiv 2009/73/EF, artikel 14 i forordning (EF) nr. 714/2009 og artikel 13 i forordning (EF) nr. 715/2009.
2. Ved den nationale reguleringsmyndigheds afgørelse om at yde sådanne incitamenter tages der hensyn til resultaterne af cost-benefit-analysen på grundlag af de metoder, der er udarbejdet i henhold til artikel 12, og navnlig projektets positive eksternaliteter

på regionalt niveau eller EU-niveau. De nationale reguleringsmyndigheder skal desuden analysere de særlige risici, som projektiværksætter(-erne) pådrager sig, de iværksatte risikobegrænsende foranstaltninger og begrundelsen for denne risikoprofil i lyset af projektets positive nettovirkning, når det sammenlignes med mindre risikofyldte alternativer. Støtteberettigede risici omfatter navnlig risici knyttet til nye transmissionsteknologier, både på land og offshore, risici vedrørende underdækning af omkostninger og udviklingsrisici.

3. Det incitament, der tildeles ved afgørelsen, tager hensyn til risikoens specifikke karakter og omfatter:
 - a) regler for foregribende investeringer eller
 - b) regler for anerkendelse af effektivt afholdte omkostninger, der påløber før projektets ibrugtagning eller
 - c) regler om at give yderligere forrentning af den investerede kapital til projektet eller
 - d) enhver anden foranstaltning, der anses for nødvendig og hensigtsmæssig.
4. Senest den 31. december 2013, udsteder Agenturet retningslinjer i overensstemmelse med artikel 7, stk. 2, i forordning (EF) nr. 713/2009 vedrørende:
 - a) de i stk. 1 omhandlede incitamenter på grundlag af en benchmarking af de nationale reguleringsmyndigheders bedste praksis
 - b) fælles metoder til at vurdere de større risici i forbindelse med investeringer i el- og gastransmissionsprojekter.
5. Senest den 31. juli 2013 offentliggør hver national reguleringsmyndighed sine metoder og de kriterier, der er anvendt ved evalueringen af investeringer i el- og gastransmissionsprojekter og de højere risici i forbindelse med dem.
6. For de incitamenter, der er fastsat i denne artikel, kan Kommissionen udstede retningslinjer i overensstemmelse med artikel 18, stk. 1 til 3, i forordning (EF) nr. 714/2009 og artikel 23, stk. 1, i forordning (EF) nr. 715/2009.

Kapitel V – Finansiering

Artikel 15

Projekter, som er berettiget til finansiel EU-støtte

1. Projekter af fælles interesse, der er omfattet af kategorierne i punkt 1, 2 og 4 i bilag II kan modtage finansiel EU-støtte i form af tilskud til undersøgelser og finansielle instrumenter i overensstemmelse med bestemmelserne i [Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af Connecting Europe-faciliteten].

2. Projekter af fælles interesse, der er omfattet af kategorierne i punkt 1, litra a) til d), og punkt 2, i bilag II, undtagen el-oplagringsprojekter i form af pumpekraft (vand), er også berettiget til finansiel EU-støtte i form af tilskud til anlægsarbejder i overensstemmelse med bestemmelserne i [Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af Connecting Europe-faciliteten], hvis de gennemføres i overensstemmelse med den procedure, der er omhandlet i artikel 5, stk. 6, litra b), eller, hvis de opfylder følgende kriterier:
- a) den projektspecifikke cost-benefit-analyse i henhold til artikel 13, stk. 4, litra a), dokumenterer tilstedeværelsen af betydelige positive eksternaliteter såsom forsyningssikkerhed, solidaritet eller innovation, og
 - b) projektet ikke er kommercielt bæredygtigt ifølge forretningsplanen og andre vurderinger, som navnlig er foretaget af mulige investorer eller kreditorer. Der tages hensyn til afgørelsen om incitament og dens begrundelse, jf. artikel 14, stk. 3, ved vurderingen af projektets kommercielle bæredygtighed, og
 - c) projektet har modtaget en afgørelse om grænseoverskridende omkostningsfordeling i henhold til artikel 13, eller for projekter, der har fået en undtagelse i henhold til artikel 36 i direktiv 2009/73/EF eller artikel 17 i forordning (EF) nr. 714/2009, en udtalelse fra de kompetente nationale reguleringsmyndigheder og Agenturet om projektets kommercielle bæredygtighed.
3. Projekter af fælles interesse, der er omfattet af kategorierne i punkt 1, litra e), og punkt 4 i bilag II, er også berettiget til finansiel EU-støtte i form af tilskud til anlægsarbejder i overensstemmelse med bestemmelserne i [Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af Connecting Europe-faciliteten], hvis de berørte projektiværksættere klart kan påvise de projekternes positive eksternaliteter og deres manglende kommercielle bæredygtighed.

KAPITEL VI – Afsluttende bestemmelser

Artikel 16

Rapportering og evaluering

Senest i 2017 offentliggør Kommissionen en rapport om gennemførelsen af projekter af fælles interesse. Denne rapport skal indeholde en evaluering af:

- a) de fremskridt, der er gjort med udvikling, konstruktion og ibrugtagning af projekter af fælles interesse, som er udvalgt i henhold til artikel 3, og, hvis det er relevant, forsinkelser i gennemførelsen og andre opståede vanskeligheder
- b) forpligtede og udbetalte EU-midler til projekter af fælles interesse i henhold til bestemmelserne i [Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af Connecting Europe-faciliteten] sammenlignet med den samlede værdi af de støttede projekter af fælles interesse

- c) vedrørende el- og gassektoren: udviklingen af sammenkøblingsgraden mellem medlemsstaterne, den tilhørende udvikling i energipriserne og antallet af netsystemsvigt, deres årsager og de dermed forbundne økonomiske omkostninger
- d) vedrørende tilladelsesproceduren og offentlighedens deltagelse:
 - den gennemsnitlige og maksimale samlede varighed af tilladelsesprocedurer for projekter af fælles interesse, herunder varigheden af hver fase af tilladelsesproceduren, sammenlignet med fristerne ifølge de første større milepæle, jf. artikel 11, stk. 3
 - niveauet af modstand mod projekter af fælles interesse (navnlig antal skriftlige indsigelser under den offentlige høring, antal retssager)
- e) vedrørende regulering:
 - antal projekter af fælles interesse, som har fået en afgørelse om grænseoverskridende omkostningsfordeling i henhold til artikel 13
 - antal og type projekter af fælles interesse, der har modtaget særlige incitament i henhold til artikel 14.

Artikel 17 **Information og offentlighed**

Kommissionen opretter en gennemsigtighedsplatform for infrastruktur, som er let tilgængelig for offentligheden. Platformen skal indeholde følgende oplysninger:

- a) generelle, regelmæssigt ajourførte oplysninger, herunder geografiske oplysninger for hvert projekt af fælles interesse
- b) gennemførelsesplanen for hvert projekt af fælles interesse
- c) de vigtigste resultater af den cost-benefit-analyse, der udarbejdes på grundlag af de metoder, der er udarbejdet i henhold til artikel 12, for de berørte projekter af fælles interesse, undtagen kommercielt følsomme oplysninger.

Artikel 17 **Overgangsbestemmelser**

Denne forordning berører ikke udstedelse, opretholdelse eller ændring af den finansielle støtte, der ydes af Kommissionen på grundlag af indkaldelser af forslag, der er iværksat i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 680/2007³¹ til projekter opført i bilag I og III til beslutning 1364/2006/EF, eller i lyset af de mål, der er baseret på de relevante udgiftskategorier for TEN-E, som defineret i Rådets forordning (EF) nr. 1083/2006³².

³¹ EUT L 162 af 22.6.2007, s. 1.

³² EUT L 210 af 31.7.2006, s. 25.

Artikel 18
Ophævelse

Beslutning 1364/2006/EF ophæves med virkning fra den 1. januar 2014. Nærværende forordning medfører ingen rettigheder for de projekter, der er opført i bilag I og III til beslutning 1364/2006/EF.

Artikel 19
Ikrafttræden

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Den anvendes fra den 1. januar 2013.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i enhver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

På Europa-Parlamentets vegne
Formand

På Rådets vegne
Formand

BILAG I

PRIORITEREDE ENERGIINFRASTRUKTURKORRIDORER OG -OMRÅDER

Denne forordning gælder for følgende prioriterede transeuropæiske energiinfrastrukturkorridorer og -områder:

1. PRIORITEREDE ELKORRIDORER

- 1) Offshoreelnettet i de nordlige have ("NSOG"). Et integreret offshoreelnet i Nordsøen, Det Irske Hav, Den Engelske Kanal, Østersøen og de omkringliggende have til at transportere elektricitet fra vedvarende offshore-energikilder til forbrugscentre og lagre, og til at øge udveksling af el på tværs af landegrænser.

Berørte medlemsstater: Belgien, Danmark, Frankrig, Tyskland, Irland, Luxembourg, Nederlandene, Sverige og Det Forenede Kongerige

- 2) *Nord-syd elforbindelser i det vestlige Europa ("NSI vest elektricitet")*
Sammenkoblinger mellem medlemsstaterne i regionen og med tredjelande i Middelhavsområdet, navnlig for at integrere elektricitet fra vedvarende energikilder.

Berørte medlemsstater: Belgien, Frankrig, Tyskland, Irland, Italien, Luxembourg, Nederlandene, Malta, Portugal, Spanien og Det Forenede Kongerige

- 3) *Nord-syd elforbindelser i det centrale Øst- og Sydøsteuropa ("NSI øst elektricitet"):*
Sammenkoblinger og interne linjer i nord-sydgående og øst-vestgående retning for at fuldføre det indre marked og integrere elproduktion fra vedvarende energikilder.

Berørte medlemsstater: Østrig, Belgien, Den Tjekkiske Republik, Cypern, Tyskland, Grækenland, Ungarn, Italien, Polen, Rumænien, Slovakiet og Slovenien.

- 4) *Sammenkoblingsplan for det baltiske energimarked ("BEMIP elektricitet"):*
Sammenkoblinger mellem medlemsstaterne i Østersøområdet og tilsvarende styrkelse af de interne netinfrastrukturer for at standse de baltiske landes isolation og fremme markedsintegrationen i regionen.

Berørte medlemsstater: Danmark, Estland, Finland, Tyskland, Letland, Litauen, Polen og Sverige.

2. PRIORITEREDE GASKORRIDORER

- 1) *Nord-syd gasforbindelser i det vestlige Europa ("NSI vest gas"):*
Samkøringskapacitet til nord-syd gasstrømme i Vesteuropa med sigte på yderligere diversificering af forsyningsveje og øget kortfristet gasforsyningskapacitet.

Berørte medlemsstater: Belgien, Frankrig, Tyskland, Irland, Italien, Luxembourg, Malta, Nederlandene, Portugal, Spanien og Det Forenede Kongerige.

- 2) *Nord-syd gasforbindelser i det centrale Øst- og Sydøsteuropa ("NSI øst gas")*: Regionale gasforbindelser mellem Østersøen og Adriaterhavet, Det Ægæiske Hav og Sortehavet, navnlig med henblik på yderligere diversificering og bedre gasforsyningssikkerhed.

Berørte medlemsstater: Østrig, Bulgarien, Den Tjekkiske Republik, Tyskland, Grækenland, Ungarn, Italien, Polen, Rumænien, Slovakiet og Slovenien.

- 3) *Den sydlige gaskorridor ("SGC")*: Transmission af gas fra området omkring Det Kaspiske Hav, Centralasien, Mellemøsten og det østlige Middelhavsområde til EU for at opnå en større diversificering af gasforsyningerne.

Berørte medlemsstater: Østrig, Bulgarien, Den Tjekkiske Republik, Cypern, Frankrig, Tyskland, Ungarn, Grækenland, Italien, Polen, Rumænien, Slovakiet og Slovenien.

- 4) *Sammenkoblingsplan for det baltiske energimarked ("BEMIP gas")*: Infrastruktur, som skal standse isolationen af de tre baltiske lande og Finland og deres afhængighed af en enkelt leverandør, og større diversificering af gasforsyninger i Østersøregionen.

Berørte medlemsstater: Danmark, Estland, Finland, Tyskland, Letland, Litauen, Polen og Sverige.

3. PRIORITEREDE OLIEKORRIDORER

- 1) *Olieforsyningsforbindelser i det centrale Østeuropa ("OSC")*: Interoperabilitet i olierørnettet i det centrale Østeuropa for at øge forsyningssikkerheden og mindske miljørisici.

Berørte medlemsstater: Østrig, Den Tjekkiske Republik, Tyskland, Ungarn, Polen, Slovakiet.

4. PRIORITEREDE TEMATISKE OMRÅDER

- 1) *Intelligente net*: indførelse af intelligente forsyningsnetteknologier i EU med sigte på en effektiv integration af alle elnetbrugeres adfærd og handlinger, herunder også produktionen af store mængder elektricitet fra vedvarende energikilder eller distribuerede energiresourcer og brugernes efterspørgselsreaktion.

Berørte medlemsstater: Alle.

- 2) *Elmotorveje*: Første elmotorveje i 2020 med henblik på at skabe et elmotorvejssystem, som dækker hele Unionen.

Berørte medlemsstater: Alle.

- 3) *Grænseoverskridende kuldioxidnet*: Udvikling af kuldioxidtransportinfrastruktur mellem medlemsstaterne og tilgrænsende tredjelande med henblik på indførelse af CO₂-opsamling og -lagring.

Berørte medlemsstater: Alle.

BILAG II

ENERGIINFRASTRUKTURKATEGORIER

Følgende energinfrastrukturkategorier skal udvikles med henblik på at gennemføre de prioriterede energinfrastrukturer, der er anført i bilag I:

1) Elektricitet:

- a) luftledninger til højspændingstransmission, såfremt de er konstrueret til en spænding på mindst 220 kV, og nedgravede og undersøiske transmissionsledninger, såfremt de er konstrueret til en spænding på mindst 150 kV
- b) navnlig i forbindelse med elmotorveje: alt fysisk udstyr, der er udformet til transmission af højspændings- og ultrahøjspændingselektricitet, med sigte på at sammenkoble store mængder produceret eller lagret elektricitet i én eller flere medlemsstater eller tredjelande med et storforbrug af el i en eller flere andre medlemsstater
- c) faciliteter til oplagring af elektricitet, der anvendes til permanent eller midlertidig oplagring i infrastruktur over eller under jorden eller i geologiske formationer, forudsat at der er en direkte forbindelse til højspændings-transmissionslinjer konstrueret til en spænding på mindst 110 kV
- d) alt udstyr eller anlæg, der er væsentlige for systemer, der er defineret i litra a) til c), med henblik på sikkerhed, sikring og effektiv drift, herunder beskyttelses-, overvågnings- og kontrolsystemer på alle spændingsniveauer
- e) alt udstyr eller anlæg, både på transmissions- og distributionsniveau (mellemspænding), beregnet til tovejs digital kommunikation i realtid eller tæt på realtid, interaktiv og intelligent overvågning og styring af elproduktion, -transmission, -distribution og -forbrug i et elnet med henblik på at udvikle et net, som effektivt integrerer adfærden og handlingerne hos netforbundne brugere – producenter, forbrugere og dem, der er begge dele – for at sikre et økonomisk effektivt og bæredygtigt elsystem med lave tab, høj kvalitet, forsyningssikkerhed og sikkerhed

2) Gas:

- a) transmissionsrørledninger til transport af naturgas og biogas, som indgår i et net, der hovedsageligt består af højtryksrørledninger, bortset fra højtryksrørledninger, der anvendes til opstrømsdistribution eller lokal distribution af naturgas
- b) underjordiske lagerfaciliteter tilsluttet de ovennævnte højtryksgasrørledninger
- c) modtagelses-, oplagrings-, forgasnings- eller trykfaldsfaciliteter til flydende naturgas (LNG) eller komprimeret naturgas (CNG)

- d) alt udstyr eller anlæg, der er væsentlige for sikkerhed, sikring og effektiv drift af systemet eller for at muliggøre dobbeltrettet gastransmission
- 3) Olie:
- a) rørledninger til transport af råolie
 - b) pumpestationer og lagerfaciliteter, der er nødvendige for driften af rørledninger til råolie
 - c) alt udstyr eller anlæg, der er væsentlige for, at det pågældende system kan fungere tilfredsstillende, sikkert og effektivt, herunder beskyttelses-, overvågnings- og kontrolsystemer og udstyr til dobbeltrettet drift
- 4) Kuldioxid:
- a) dedikerede rørledninger, dog ikke opstrømsrørledningsnet, der anvendes til transport af menneskeskabte CO₂-emissioner fra mere end én kilde, dvs. industrianlæg (herunder kraftværker), der producerer CO₂ fra forbrænding eller andre kemiske reaktioner med fossile og ikke-fossile kulstofholdige forbindelser, med henblik på permanent geologisk lagring af kuldioxid i overensstemmelse med direktiv 2009/31/EF
 - b) anlæg til fortætning og bufferlagring af kuldioxid med henblik på videre transport. Dette omfatter ikke infrastruktur i en geologisk formation, der anvendes til geologisk lagring af kuldioxid i henhold til direktiv 2009/31/EF, samt tilhørende anlæg på jordoverfladen og injektionsanlæg.
 - c) alt udstyr eller anlæg, der er væsentlige for, at det pågældende system kan fungere tilfredsstillende, sikkert og effektivt, herunder beskyttelses-, overvågnings- og kontrolsystemer.

BILAG III

REGIONAL UDPEGNING AF PROJEKTER AF FÆLLES INTERESSE

1. REGLER FOR REGIONALE GRUPPER

- 1) For elprojekter, der er omfattet af kategorierne i punkt 1 i bilag II, sammensættes hver gruppe af repræsentanter for medlemsstaterne, de nationale reguleringsmyndigheder og transmissionssystemoperatører i henhold til deres forpligtelse til at samarbejde på regionalt plan i overensstemmelse med artikel 6 i direktiv 2009/72/EF og artikel 12 i forordning (EF) nr. 714/2009 og de projektiværksættere, der berøres af hver af de relevante prioriteter i bilag I, samt Kommissionen, Agenturet og ENTSO'en for elektricitet.

For gasprojekter, der er omfattet af kategorierne i punkt 2 i bilag II, sammensættes hver gruppe af repræsentanter for medlemsstaterne, de nationale reguleringsmyndigheder og transmissionssystemoperatører i henhold til deres forpligtelse til at samarbejde på regionalt plan i overensstemmelse med artikel 7 i direktiv 2009/73/EF og artikel 12 i forordning (EF) nr. 715/2009 og de projektiværksættere, der berøres af hver af de relevante prioriteter i bilag I, samt Kommissionen, Agenturet og ENTSO'en for gas.

For olie- og kuldioxidtransportprojekter, der er omfattet af kategorierne i punkt 3 og 4 i bilag II, sammensættes hver gruppe af repræsentanter for medlemsstaterne, de projektiværksættere, der berøres af hver af de relevante prioriteter i bilag 1, og Kommissionen.

- 2) Hver gruppe tilrettelægger sit arbejde i overensstemmelse med den regionale samarbejdsindsats i henhold til artikel 6 i direktiv 2009/72/EF, artikel 7 i direktiv 2009/73/EF, artikel 12 i forordning (EF) nr. 714/2009 og artikel 12 i forordning (EF) nr. 715/2009 og andre eksisterende regionale samarbejdsstrukturer.
- 3) Hver gruppe inviterer, når det er hensigtsmæssigt med henblik på gennemførelse af de relevante prioriteter i bilag I, repræsentanter for de nationale myndigheder, reguleringsmyndigheder, projektiværksættere og transmissionssystemoperatører fra EU-kandidatlandene og de potentielle kandidatlande, landene i Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde og Den Europæiske Frihandelssammenslutning, repræsentanter fra energifællesskabets institutioner og organer og de lande, der er omfattet af den europæiske naboskabspolitik, samt lande, med hvilke Den Europæiske Union har etableret et specifikt energisamarbejde.
- 4) Hver gruppe hører organisationer, der repræsenterer de relevante interesseparter, herunder producenter, distributionssystemoperatører, forsyningsvirksomheder, forbrugere, og for de opgaver, der er anført i artikel 5, stk. 2, miljøbeskyttelsesorganisationer. Gruppen kan gennemføre høringer og samråd, hvis det er relevant for at løse opgaverne.

2. PROCEDUREN FOR EN REGIONAL UDPEGELSE

- 1) Hver projektiværksætter indgiver en ansøgning om at få udvalgt et projekt som et projekt af fælles interesse til medlemmerne af den pågældende gruppe, herunder en vurdering af projektet(-erne) for så vidt angår bidraget til gennemførelse af prioriteterne i bilag I, hvorvidt kriterierne i artikel 6 er opfyldt, og alle andre relevante oplysninger, der er nødvendige for evalueringen af projektet.
- 2) Alle modtagere har tavshedspligt om kommercielt følsomme oplysninger.
- 3) Foreslåede eltransmissions- og oplagringsprojekter, der er omfattet af kategorierne i punkt 1, litra a) til d), i bilag II skal være del af den seneste foreliggende ti-årige netudviklingsplan for elektricitet, som er udarbejdet af ENTSO'en for elektricitet i henhold til artikel 8 i forordning (EF) nr. 714/2009.
- 4) For alle EU-lister over projekter af fælles interesse, der vedtages efter den 1. august 2013, skal foreslåede gastransmissions- og oplagringsprojekter, der er omfattet af kategorierne i punkt 2 i bilag II, være del af den seneste foreliggende ti-årige netudviklingsplan for gas, som er udarbejdet af ENTSO'en for gas i henhold til artikel 8 i forordning (EF) nr. 715/2009.
- 5) Foreslåede kuldioxidtransportprojekter, der er omfattet af kategorien i punkt 4 i bilag II, skal fremlægges som led i en plan for udviklingen af grænseoverskridende infrastruktur til transport og lagring af kuldioxid, der er udarbejdet af flere end to medlemsstater, og skal forelægges Kommissionen af de berørte medlemsstater eller af enheder, der er udpeget af de pågældende medlemsstater.
- 6) Ved evalueringen af foreslåede el- og gasprojekter, der er omfattet af kategorierne i punkt 1, litra a) til d), og punkt 2, i bilag II, skal hver gruppe, med forbehold af bestemmelserne i punkt 4, tage hensyn til den analyse, der er foretaget i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 12, stk. 7, for foreslåede el- og gasprojekter, der er omfattet af kategorierne i punkt 1, litra a) til d), og punkt 2, i bilag II, i de seneste foreliggende ti-årige netudviklingsplaner for gas og elektricitet, som er udarbejdet af ENTSO'erne for elektricitet og gas i henhold til artikel 8 i forordning (EF) nr. 714/2009 og (EF) nr. 715/2009.

BILAG IV

REGLER OG INDIKATORER VEDRØRENDE KRITERIER FOR PROJEKTER AF FÆLLES INTERESSE

- 1) Et projekt med betydelige grænseoverskridende virkninger er et projekt, som er beliggende på en medlemsstats område, og som opfylder følgende betingelser:
 - a) eltransmission: projektet ændrer nettets overførselskapacitet ved den pågældende medlemsstats grænse med en eller flere andre medlemsstater eller i andre relevante tværsnit af samme transmissionskorridor med mindst 500 MW i forhold til en situation uden ibrugtagning af projektet
 - b) eloplagring: projektet tilvejebringer lagerkapacitet, der muliggør en årlig netto-elproduktion på mindst 500 GWh
 - c) gastransmission: projektet vedrører investeringer i dobbeltrettet transmissionskapacitet eller ændringer i den berørte medlemsstats evne til at overføre gas på tværs af grænsen(-erne) på mindst 10 % i forhold til situationen forud for ibrugtagning af projektet
 - d) gasoplagring eller flydende/komprimeret naturgas: projektet har til formål at levere direkte eller indirekte til mindst to medlemsstater eller på at opfylde infrastrukturstandarden (N-1-reglen) på regionalt plan i overensstemmelse med artikel 6, stk. 3, i forordning (EU) nr. 994/2010
 - e) intelligente net: projektet er dimensioneret til høj- og mellemspændingsudstyr og -anlæg konstrueret til en spænding på mindst 10 kV. Det involverer transmissions- og distributionssystemoperatører fra mindst to medlemsstater, som dækker mindst 100 000 brugere, der producerer eller forbruger el eller begge dele i et forbrugsområde på mindst 300 GWh/år, hvoraf mindst 20 % stammer fra ressourcer, som ikke umiddelbart kan reguleres.
- 2) For projekter, som er omfattet af kategorierne i punkt 1, litra a) til d) i bilag II, måles kriterierne i artikel 4 således:
 - a) markedsintegration, konkurrence og systemfleksibilitet måles i overensstemmelse med den analyse, der blev foretaget i forbindelse med den seneste foreliggende ti-årige netudviklingsplan for elektricitet, navnlig ved:
 - for grænseoverskridende projekter at beregne virkningen for nettets overførselskapacitet i begge retninger, målt i mængde elektricitet (MW) eller - for projekter med betydelig grænseoverskridende virkning - at beregne virkningen for nettets overførselskapacitet ved grænsen mellem de relevante medlemsstater, mellem de relevante medlemsstater og tredjelande eller i de relevante medlemsstater og for balanceringen af udbud og efterspørgsel og netdriften i de relevante medlemsstater
 - at vurdere virkningerne for det analyserede område, jf. punkt 10 i bilag V, med hensyn til produktions- og transmissionsomkostninger for

energisystemet som helhed og udviklingen af markedspriserne ved forskellige planlægningsscenarier for et projekt, idet der navnlig tages højde for forskelle i rangfølgeordningen

- b) transmission af el fra vedvarende energikilder til store forbrugscentre og oplagringssteder måles i overensstemmelse med den analyse, der blev foretaget i forbindelse med den seneste foreliggende ti-årige netudviklingsplan for elektricitet, navnlig ved:
 - for eltransmission at anslå mængden af produktionskapacitet fra vedvarende energikilder (pr. teknologi i MW), der som følge af projektet sammenkobles og overføres, sammenlignet med mængden af den samlede planlagte produktionskapacitet fra disse typer vedvarende energikilder i den pågældende medlemsstat i 2020 ifølge de nationale handlingsplaner for vedvarende energi, jf. artikel 4 i direktiv 2009/28/EF
 - for oplagring af elektricitet at sammenligne ny kapacitet som følge af projektet med den samlede bestående kapacitet for samme oplagringsmetode i det analyseområde, der er defineret i punkt 10 i bilag V
- c) interoperabilitet og sikker drift af systemet måles i overensstemmelse med den analyse, der blev foretaget i den seneste foreliggende ti-årige netudviklingsplan for elektricitet, herunder navnlig ved at vurdere projektets virkning på det loss-of-load-sandsynligheden i det analyseområde, der er fastlagt i punkt 10 i bilag V, med hensyn til tilstrækkelig produktions- og transmissionskapacitet i et sæt karakteristiske belastningsperioder, under hensyntagen til forventede ændringer i klimarelaterede ekstreme vejrbegivenheder og deres indvirkning på infrastrukturens modstandsdygtighed.

Ved beregningen af disse indikatorer tages der hensyn til de samlede udgifter til projektet i dets tekniske levetid.

- 3) For projekter, som er omfattet af kategorierne i punkt 2 i bilag II, måles kriterierne i artikel 4 således:
 - a) markedsintegration og interoperabilitet måles ved at beregne projektets merværdi for integrationen af markedsområder, priskonvergens og systemets generelle fleksibilitet, herunder dets kapacitetsniveau ved dobbeltrettet drift under forskellige scenarier
 - b) konkurrence måles på grundlag af diversificeringsgraden, herunder lettere adgang til nationale forsyningskilder, hvorved der successivt tages hensyn til diversificeringen af energikilder, leverandører og ruter og virkningen af ny kapacitet på HHI-indekset beregnet på kapacitetsniveauet for det analyseområde, der er fastlagt i punkt 10 i bilag V.
 - c) gasforsyningssikkerheden måles ved at vurdere merværdien af projektet for systemets kort- og langfristede robusthed og forbedringen af systemets resterende fleksibilitet til at håndtere forsyningsafbrydelser under forskellige scenarier, samt den yderligere kapacitet, der skabes af projektet, målt i forhold

til infrastrukturstandarden (n-1-reglen) på regionalt plan i overensstemmelse med artikel 6, stk. 3, i forordning (EU) nr. 994/2010

- d) bæredygtighed måles som et projekts bidrag til at reducere emissioner, til backup af elproduktion fra vedvarende energikilder eller el-til-gas-koncepter og biogastransport under hensyntagen til forventede ændringer i klimaforhold.
- 4) For projekter, som er omfattet af kategorierne i punkt 1, litra e) i bilag II, evalueres hver funktion, der er anført i artikel 4, i forhold til følgende kriterier:
- a) graden af bæredygtighed: Dette kriterium måles ved at vurdere reduktionen af drivhusgasemissionerne og miljøvirkningerne af elektricitetsnettets infrastruktur
 - b) transmissions- og distributionsnettenes forbindelseskapacitet med sigte på at bringe el fra og til brugere: Dette kriterium måles ved at anslå den installerede kapacitet af distribuerede energikilder i distributionsnet, den maksimale tilladelige tilførsel af elektricitet uden risiko for overbelastning af transmissionsnettet og energien fra vedvarende energikilder, som ikke udnyttes på grund af risiko for overbelastning eller sikkerhedsrisici
 - c) netforbindelser og adgang til alle kategorier af netbrugere: Dette kriterium evalueres ved at vurdere de metoder, der anvendes til at gebyrer og takster, samt deres struktur, for producenter, forbrugere og dem, der er begge dele, og den operationelle fleksibilitet, der er til rådighed til en dynamisk balancering af elektricitet i nettet
 - d) forsyningssikkerhed og -kvalitet: Dette kriterium vurderes ved at vurdere forholdet mellem pålideligt til rådighed værende produktionskapacitet og spidsbelastningsefterspørgsel, andelen af elektricitet fra vedvarende energikilder, elektricitetssystemets stabilitet, afbrydelsers varighed og hyppighed pr. kunde, herunder klimarelaterede afbrydelser, og spændingskvaliteten
 - e) effektivitet og servicekvalitet i elforsyningen og netdriften: Dette kriterium bedømmes ved at vurdere tabene i transmissions- og distributionsnettene, forholdet mellem mindste og største efterspørgsel efter elektricitet inden for en fastlagt tidsperiode, efterspørgselssidens deltagelse på elektricitetsmarkederne og i energieffektive foranstaltninger, den procentvise udnyttelse (dvs. gennemsnitlig belastning) af elnetkomponenter, rådighed over netkomponenter (i forbindelse med planlagt og ikke-planlagt vedligeholdelse) og dettes indvirkning på nettets præstationer, og den faktiske disponible netkapacitet i forhold til normalværdien
 - f) bidrag til grænseoverskridende elmarkeder ved at styre laststrømmene for at begrænse "loop flow" og øge kapaciteten på samkøringslinjerne: Dette kriterium bedømmes ved at vurdere forholdet mellem en medlemsstats kapacitet på samkøringslinjerne og dens efterspørgsel efter elektricitet, udnyttelse af kapacitet på samkøringslinjerne, og overbelastningsafgifter på samkøringslinjerne.

- 5) For olietransportprojekter, som er omfattet af kategorierne i punkt 3 i bilag II, måles kriterierne i artikel 4 således:
- a) olieforsyningssikkerheden måles ved at vurdere merværdien af den nye kapacitet som følge af et projekt for systemets kort- og langfristede robusthed og den resterende fleksibilitet i systemet til at håndtere forsyningsafbrydelser under forskellige scenarier
 - b) interoperabilitet måles ved at vurdere, i hvor høj grad projektet forbedrer driften af olienettet, herunder navnlig ved at give mulighed for dobbeltrettet drift
 - c) effektiv og bæredygtig udnyttelse af ressourcer evalueres ved at vurdere, i hvilket omfang projektet gør brug af allerede eksisterende infrastruktur og bidrager til at minimere miljø- og klimamæssige byrder og risici.

BILAG V

COST-BENEFIT-ANALYSE FOR ENERGISYSTEMET SOM HELHED

Metoderne til en cost-benefit-analyse af energisystemet som helhed for projekter af fælles interesse skal opfylde de principper, der er fastlagt i dette bilag.

- 1) Metoderne baseres på et fælles inputdatasæt, der repræsenterer EU's el- og gassystemer i år $n+5$ ($n+10$, $n+15$ og $n+20$), hvor n er det år, hvor analysen foretages. Datasættet skal mindst omfatte:
 - a) For elektricitet: scenarier for efterspørgslen, produktionskapaciteter efter brændselstype (biomasse, geotermisk varme, vandkraft, olie, gas, kernekraft, fast brændsel, vind, solcelleenergi, koncentreret solenergi, andre vedvarende energiteknologier) og deres geografiske beliggenhed, brændstofpriser (herunder for biomasse, kul, gas og olie), kuldioxidpriser, sammensætningen af transmissions- og eventuelt distributionsnettet, og dets udvikling under hensyntagen til al væsentlig ny produktion (herunder kapacitet til opsamling af kuldioxid), oplagrings- og transmissionsprojekter, for hvilke der er truffet en endelig beslutning, og som forventes ibrugtaget inden udgangen af år $n+5$
 - b) For gas: scenarier for efterspørgslen, importen, brændstofpriser (herunder for kul, gas og olie), kuldioxidpriser, sammensætningen af transmissionsnettet og dets udvikling under hensyntagen til alle nye projekter, for hvilke der er truffet en endelig beslutning, og som forventes ibrugtaget inden udgangen af år $n+5$
- 2) Datasættet skal afspejle EU-lovgivning og national lovgivning, som er gældende på analysedatoen. De datasæt, der benyttes for henholdsvis el og gas, skal være forenelige, navnlig med hensyn til antagelser om priser og mængder i hvert marked. Datasættet udarbejdes efter formelt at have hørt medlemsstaterne og de organisationer, som repræsenterer alle relevante interesseparter. Kommissionen og Agenturet sikrer adgang til de nødvendige kommercielle oplysninger fra tredjeparter, når dette er relevant.
- 3) Metoderne skal give retningslinjer for udviklingen og brugen af de net- og markedsmodeller, der skal bruges i cost-benefit-analysen.
- 4) Cost-benefit-analysen skal bygge på en harmoniseret evaluering af omkostninger og fordele ved de forskellige analyserede projektkategorier og mindst omfatte den periode, der er omhandlet i punkt 1.
- 5) Ved cost-benefit-analysen tages der mindst hensyn til følgende omkostninger: kapitaludgifter, drifts- og vedligeholdelsesudgifter i projektets tekniske levetid og eventuelle nedluknings- og affaldsbehandlingsomkostninger. Metoden skal give retningslinjer for den kalkulationsrente, der skal anvendes til beregningerne.
- 6) For eltransmission og -oplagring skal cost-benefit-analysen mindst tage hensyn til påvirkningen af de indikatorer, der er fastlagt i bilag III. I overensstemmelse med de metoder, der er anvendt ved udarbejdelse af den seneste foreliggende ti-årige netudviklingsplan for elektricitet, skal analysen desuden især tage hensyn til virkningerne på projektet af følgende:

- a) konkurrence for så vidt angår forskellige operatørers markedsstyrke og priskonvergens mellem forskellige medlemsstater
 - b) omkostninger ved elproduktion, -transmission og -distribution i projektets tekniske levetid, herunder omkostninger i forbindelse med kraftværkers egenforbrug og omkostninger i forbindelse med drivhusgasemissioner og transmissionstab
 - c) fremtidige omkostninger for nye produktions- og transmissionsinvesteringer i projektets tekniske levetid
 - d) driftsmæssig fleksibilitet, herunder optimering af regulerkraft og systemtjenester
 - e) systemrobusthed, herunder modstandsdygtighed over for katastrofer klimaforandringer, og systemsikkerhed, især for kritisk europæisk infrastruktur, jf. direktiv 2008/114/EF.
- 7) For gas skal cost-benefit-analysen mindst tage hensyn til resultaterne af markedsanalysen, f.eks. virkningerne af "open season"-udbud, virkningerne på indikatorerne i bilag III og følgende:
- a) konkurrence for så vidt angår forskellige operatørers markedsstyrke og priskonvergens mellem forskellige medlemsstater
 - b) systemrobusthed, herunder modstandsdygtighed over for katastrofer klimaforandringer, og systemsikkerhed, især for kritisk europæisk infrastruktur, jf. direktiv 2008/114/EF
 - c) sandsynlighed for og mængde af ikke-leveret energi og øget forsyningsikkerhed og -kvalitet
 - d) bidrag til integrationen af forskellige gasmarkedområder
 - e) fleksibilitet og overbelastning i gasnettet.
- 8) For intelligente net skal cost-benefit-analysen mindst tage hensyn til påvirkningen af de indikatorer, der er fastlagt i bilag III.
- 9) Den detaljerede metode, der anvendes til at tage hensyn til de indikatorer, der er omhandlet i punkt 6 til 8, skal udarbejdes efter formelt at have hørt de organisationer, der repræsenterer alle relevante interesseparter.
- 10) Metoden skal afgrænse et analyseområde til brug ved cost-benefit-analysen for hvert individuelt projekt og for den regionale eller EU-dækkende analyse. Analyseområdet for et individuelt projekt skal omfatte alle de medlemsstater og tredjelande, på hvis område projektet skal bygges, alle direkte tilstødende medlemsstater og alle andre medlemsstater, som påvirkes væsentligt af projektet.
- 11) Metoden skal fastlægge, hvilken analyse der skal udføres, ud fra de relevante inputdatasæt ved at beregne resultaterne af kriteriefunktionen med og uden hvert projekt. Analysen skal identificere medlemsstater, for hvilke projektet har positiv

nettovirkning (begunstigede), og de medlemsstater, for hvilke projektet har negativ nettovirkning (omkostningsbærere). Hver cost-benefit-analyse skal omfatte følsomhedsanalyser for inputdatasættet, ibrugtagningsdatoen for forskellige projekter i samme analyseområde og andre relevante parametre.

- 12) Transmissions- og distributionssystemoperatørerne udveksler de oplysninger, der er nødvendige for udarbejdelsen af metoderne, herunder relevante net- og markedsmodeller. Enhver transmissions- eller distributionssystemoperatør, som indsamler oplysninger på vegne af andre transmissions- eller distributionssystemoperatører informerer de deltagende transmissions- og distributionssystemoperatører om resultaterne af dataindsamlingen. For den fælles model for el- og gasmarkeder og net, der er beskrevet i artikel 12, stk. 8, skal de i punkt 1 omhandlede data omfatte årene $n+10$, $n+20$ og $n+30$, og modellen skal give mulighed for en fuldstændig vurdering af økonomiske, sociale og miljømæssige virkninger, herunder navnlig eksterne omkostninger såsom omkostninger i forbindelse med drivhusgasemissioner og konventionelle luftforurenende emissioner eller forsyningssikkerhed.

BILAG VI

RETNINGSLINJER FOR GENNEMSIGTIGHED OG OFFENTLIGHEDENS DELTAGELSE

- 1) Procedurehåndbogen skal mindst angive:
 - a) den relevante lovgivning, hvorpå afgørelser og udtalelser vedrørende de forskellige typer relevante projekter af fælles interesse er baseret, herunder miljølovgivning
 - b) de relevante afgørelser, der skal træffes, og udtalelser, der skal indhentes
 - c) navne og kontaktoplysninger for den kompetente myndighed, andre myndigheder og vigtige berørte interesseparter
 - d) arbejdsgangen med en beskrivelse af hvert trin i processen, herunder en vejledende tidsramme
 - e) oplysninger om omfanget, strukturen og detaljeringsgraden af dokumenter, der skal indgives sammen med en ansøgning om en afgørelse, herunder en tjekliste
 - f) i hvilken fase og med hvilke midler den brede offentlighed kan deltage i processen.
- 2) Følgende principper anvendes med sigte på at øge offentlighedens deltagelse i tilladelsesproceduren:
 - a) de interesseparter, der berøres af et projekt af fælles interesse, herunder relevante myndigheder, jordbesiddere og borgere, der bor i nærheden af projektet, den brede offentlighed og disses sammenslutninger, organisationer eller grupper, informeres udførligt og høres i en tidlig fase på en åben og gennemsigtig måde. Den kompetente myndighed støtter i givet fald aktivt de aktiviteter, der gennemføres af projektiværksætteren.
 - b) de kompetente myndigheder sikrer, at offentlige høringer for projekter af fælles interesse koncentrerer, hvor det er muligt. Hver offentlig høring skal behandle alle emner, der er relevante for den pågældende fase af proceduren, og et emne, der er relevant for denne specifikke fase af proceduren, behandles ikke i mere end én offentlig høring. De emner, der behandles i en offentlig høring, skal være tydeligt angivet i meddelelsen om den offentlige høring.
 - c) bemærkninger og indsigelser modtages kun fra begyndelsen af den offentlige høring og indtil udløbet af fristen.
- 3) Konceptet for offentlighedens deltagelse skal mindst indeholde oplysninger om:
 - a) de berørte interesseparter, som høres
 - b) de påtænkte foranstaltninger

- c) tidsplanen
 - d) de menneskelige ressourcer, der er allokeret til de respektive opgaver.
- 4) I forbindelse med den offentlige høring, der skal gennemføres før indsendelse af ansøgningen, skal de relevante parter mindst:
- a) offentliggøre en informationsfolder på højst 15 sider, som klart og koncist giver en oversigt over formålet med projektet og foreløbig tidsplan for det, mindst tre alternative linjeføringer, som er overvejet, forventede virkninger, herunder grænseoverskridende virkninger, og mulige afbødningsforanstaltninger
 - b) informere alle berørte interesseparter om projektet via det websted, der er omhandlet i artikel 10, stk. 7, og gennem andre hensigtsmæssige informationsmidler
 - c) skriftligt invitere relevante berørte interesseparter til særlige møder med henblik på drøftelse af problemstillinger.
- 5) Projektets websted offentliggør som minimum følgende:
- a) et ikke-teknisk og regelmæssigt ajourført resumé på højst 50 sider, der afspejler projektets aktuelle status og tydeligt angiver ændringer i forhold til tidligere versioner, hvis der er sket en ajourføring
 - b) planlægningen af projektet og offentlige høringer med tydelig angivelse af datoer og steder for offentlige høringer og samråd
 - c) kontaktoplysninger, hvis man ønsker at få et komplet sæt ansøgningsdokumenter
 - d) kontaktoplysninger, hvis man ønsker at indsende bemærkninger og indsigelser under de offentlige høringer
 - e) procedurehåndbogen, jf. artikel 10, stk. 1.